

Izšla ob 4. jutraj.

Stane mesečno Din 55.—; za inozemstvo Din 40.— neobvezno.

Oglaš po tarifu.

Uredništvo:

Dnevna redakcija: Miklošičeva cesta št. 16/L. — Telefon št. 72.
Nočna redakcija: od 19. ure naprej v Knafljevi ul. št. 5/L. — Telefon št. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Upravišstvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 35.

Izdatni oddelki: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 493

Podružnici: Maribor, Barvarska ulica št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštnem čez. zavodu: Ljubljana št. 11.848. — Praha č. 78.180. Wien, Nr. 105.241.

Ljubljana, 29. decembra.

Ob nagibu leta 1925, je na mestu govoriti o donosu preteklih let in o perspektivi bodočih dni.

Zadnji dve leti sta prvi po vojni, ko je možno zaznamovati gotove pozitivne, dalekosežne rezultate v svetovni politiki. L. 1924, sicer beleži poskus enotne vesoljne organizacije za ohranitev in obrambo mira, vendar se je famozni ženevski protokol izkazal kot preuranjen. Zato pa nam je lansko leto prineslo londonski pakt na podlagi Dawesovega poročila. Z njim se je vsaj začasno uredilo reparacijsko vprašanje, ki je bilo dotlej glavna točka srednjeevropske politike.

Pečat letošnjemu letu daje locarnska konferenca. O končnem uspehu tega zgodovinskega pakta bi bile neprimerne velike iluzije. Krilatice o »Zedinjenih državah Evrope«, ki jo je izustil Briand in ki jo je za njim ponovil Beneš in tovariši, ne pomeni, da smo že blizu s tem označenega cilja. Pot je še dolga, trnjeva in meglena. Nepobitno pa je, da se je z Locarno zmajšala napetost med Francijo in Nemčijo, ravno tako je jasno, da je z njim zrastle sigurnost mira v srednji Evropi. Locarno potrjuje politične smernice, o katerih se pred leti niti govoriti ni smelo. Locarno pomeni nedvomno resen poskus za probuditev povsem novega, pacifiističnega duha na našem kontinentu. Vse odvisi od tega, ali bo locarnski duh živel. Začetek je podan.

Prihodnje leto ima rešiti ali vsaj reševati dve bistveni nalogi, ki sta logična posledica lani in letos doseženega pomirjenja in sprave vodilnih narodov Evrope. L. 1926, stoji v znamenju svetovne razorožitvene konference. Kmalu za njo je projektirana tudi mednarodna gospodarska konferenca.

Pripravljalna komisija za prvo se sešane v Ženevi, sedežu Zveze narodov. K zasedanju so povabljene poleg stalnih in sedanjih članic Sveta Zveze narodov tudi vse močnejše države Evrope. Udeležila se je bo naravno tudi najkrepkejša sila na jugozahodu Evrope, Jugoslavija. Povabilo pa so sprejele poleg tega še severoameriške Zedinjene države, Nemčija in ruska sovjetska Unija. Do danes še ni gotovo, ali bodo vse te države tudi res poslale svoje delegate k razorožitvenim predposvetovanjem. Splošna udeležba vseh pozvanih pa je bistveni predpogoj za uspešni izid pripravljanih del. Doslej dosepele vesti nam vzbujajo močno upanje, da ameriško sodelovanje ne izostane. Tudi ni verjetno, da bi odrekla Nemčija, ki stoji pred skorajšnjim vstopom v Zvezo narodov. Celo oficijelni glasniki sovjetske Rusije so doslej kritizirali v čvrstih besedah samo izbero mesta — Švica, s katero stoji sovjeti radi umora Vorovskega v napetem odnosu. Sicer pa doslej niso odrekli načeloma svoje udeležbe pri predkonferenci za svebovno razorožitve.

Vsakomur je jasno, da ima razorožitvena konferenca smisla le tedaj, če se je udeležijo in pri njej aktivno sodelujejo vse vojaško pomembne države. O enostranski redukciji oborožitve ne more biti niti govora.

Ce predkonferenca 15. februarja doseže te bistvene predpogoje, tedaj ne bo up v začetek materialne razorožitve doslej do zob oboroženega in sovražečega sveta presmel. Seveda bodo šele februarske razprave pokazale, ali so prišle res vse države v Ženevo brez stranskih načrtov in prežete z iskrenim pacifiističnim duhom. Razorožitve, oziroma pravilnejše redukcija oboroženosti more obsegati ne le vse države vesoljstva, ampak tudi vse panoge vojne sile. Če bodo n. pr. Amerika, Anglija in Japonska vztrajale na znižanju kopne armade, podmornic in zračnih sil, a hoteli vztrajati pri sedanjih razdelitvah velikih morskih bojnih edinic, ki jim zagotavljajo prvenstvo moria obrambno sigurnost, ogrožajo pa druge dežele, je sleherni pridigovanje razorožitve z njihove strani samo slepilo.

Prihodnje leto pa se bo imelo pečati še z morda največjo svetovno gospodarsko konferenco. Sedanjí družabni in svetovni red mora potoniti, če vztraja v anarhiji neomejene gospodarske konkurence. Svetovna gospodarska konferenca, ki jo je pri septembrskem zasedanju Zveze narodov predložil francoski delegat Loucheur, ima namen omogočiti enotnost in sistem v tem najvažnejšem področju. Trenutno je seveda ta problem še v ozadiju, vendar kliče po njegovi nuni rešitvi sleherni dežela.

Ce bodo prihodnja leta vsaj toliko uspešno rešila razorožitveno in svetovno gospodarsko vprašanje kot obe minuli leti reparacijsko in del varnostne s paktom v Locarno, tedaj odpade bojazen pred katastrofo današnjega družabnega reda in bližnjim zatozom civilizacije hele rase.

Pazi na novi cestni red!

Od 1. januarja vozi desno, prehituj levo!

Aca Stanojević zopet v Beogradu

Radi njegovega prihoda pričakujejo važnejših dogodkov. — Ministrska konferenca o sodnih zakonskih načrtih. — Predsednik Narodne skupščine na odmoru.

Beograd, 29. decembra. n. Ministrski predsednik Pašić je bil danes dopoldne in popoldne v svojem kabinetu. Dopoldne ga je posetil predsednik skupščine Trikić, ki odpotuje jutri za nekaj tednov na oddih v Francijo. Nadalje so bili pri predsedniku vlade predsednik radikalnega kluba Živković, minister ver Miša Trifunović in trgovinski minister dr. Krajač. Pričakovane se sestanke med Pašićem in Radićem danes ni bilo. Zvečer je bila konferenca radićevskih ministrov, ki so razpravljali o strankarskih zadevah.

Veliko pozornost v vseh političnih krogih je vzbudil nenadni prihod radikalnega velika Ace Stanojevića, ker je vedno pričakovati važnih dogodkov, kadar se ta stari gospod polavi v prestolnici. Njegov prihod v Beograd spravlja v zvezo s pripravami za sejo glavnega odbora radikalne stranke in s sondiranjem terena za široko rekonstrukcijo vlade, ki ima priti malo kasneje. Radikalni krogi seveda zanikajo vse te govorice in pravijo, da pomenja prihod Stanojevićev v Beograd le zboljšanje današnje politike sporazuma.

Skupina ministrov je imela pod predsedstvom Marka Gjinčića konferenco,

na kateri so razpravljali o zakonskih načrtih o sodnikih, o ustroju sodišč in o državnih pravdnikih, ki jih je bil izdelal že prejšnji minister pravde doktor Lukinić. Sedaj se ti zakonski osnutki še enkrat predelajo v vladi, nakar pridejo pred Narodno skupščino. Za jutri popoldne ob 1. je sklicana seja ministrskega sveta, na kateri se začne razprava o zakonskem načrtu glede izenačenja davkov.

Prosvetni minister Stjepan Radić se je prijavil danes za avdijenco na dvoru, da bi izročil prestolonasledniku Petru dar seljakov, kraljici Mariji pa umetniško izdelano srce. Avdijence Stjepana Radića pri kralju danes še ni bilo.

Beograd, 29. decembra. n. Govor pro svetnega ministra Stjepana Radića o potrebi, da dobi Jugoslavija izhod na Egejsko morje, je zelo vznemirila grško javno mnenje in tudi službene kroge. Grški zunanji minister Rufos je v tej stvari posetil našega atenskega poslanika Panto Gavrilovića in mu izjavil pritožbo svoje vlade, da daje aktivni minister Radić izjave, ki tako zelo razburjajo grško javno mnenje in celo uradne kroge.

Ostra kritika državnih gospodarskih podjetij

Finančni odbor je razpravljal o slabi rentabilnosti državnih gospodarskih podjetij in zahteval njihovo razdravljenje ali vsaj komercializacijo.

Beograd, 29. decembra. n. Finančni odbor je danes na svoji dopoldanski seji razpravljal o obratovanju državnih gospodarskih ustanov. Izrazil je željo, naj bi se državna gospodarska podjetja po možnosti razdravila, na vsak način pa vodila bolj racionalno. Poslanec Novaković je postavil predlog, naj vlada izdela načrt, kako naj bi državna podjetja postala rentabilnejša kakor so doslej. Dr. Grgin je predlagal, naj se vsa državna podjetja dajo zasebnikom v zakup. Dr. Sečurov je ostro kritiziral gospodarsko politiko vlade. Minister dr. Šuperina je obrazložil teze, ki jih ima z nabavami v svojem resortu, posebno pa z državnim računovodstvom, vsled česar so državne nabave za dobrih 25 odst. dražje kot pri zasebnikih. Minister namerava predlagati ministrskemu svetu, naj za poskušnjo ukline v njegovem resortu za eno leto zakon o državnem računovodstvu. Potem so govorili poslanci Vujić, Pušenjak in Juraj Demetrović, ki je ugotovil, da pomenja spori v finančnem odboru v glavnem obzornost vladne politike. Največje zlo državnega gospodarstva je, da nima pred očmi splošnih narodnih interesov, ampak zgolj politične in strankarske. Govornik je zahteval, da gospodarstvo ne sme biti birokratično in da se depolitizira. Nekateri govorilci opozicije so trjali, da je država vzela v svojo upravo rečno brodogradnjo, kar pomenja novo podraževanje. Prometni minister Krsta Milešić je izjavil, da je prevzet-

je rečnega plovnega parka v državne roke je začasna rešitev. Treba je več časa, da se to vprašanje temeljito reši. Tudi on ni za podraževanje raznih podjetij.

Nato se je seja prekinila in vladna večina in opozicija sta imeli posebni seji. Opozicija je sklenila, naj dr. Sečurov predlaga v imenu celokupne opozicije naslednjo resolucijo: »Finančni odbor je razpravljal o stanju državnih gospodarskih ustanov in ugotovil, da se državna režija ni pokazala za koristno v teh podjetjih. Zato je treba podvreči temeljiti preiskavi rentabilnost državnih podjetij in tudi vse vzroke. Državno režijsko je treba reformirati na način, da postane kolikor mogoče rentabilna. Vlada se pozivlja, da tekom enega meseca predloži finančnemu odboru uspehe poslovanja državne režijske od začetka našega državnega življenja in to v vseh državnih gospodarskih ustanovah, da se to vprašanje čimprej temeljito reši. Finančni odbor smatra za potrebno, da se izvoli poseben skupščinski odbor za racionalno poslovanje državnih ustanov, ki je že določen s finančnim zakonom iz l. 1922.»

Poslanec Novaković je predlagal v imenu vladne večine tole resolucijo: »Finančni odbor opozarja vlado na potrebo, da se gotova državna podjetja razdravijo. Odbor želi, da vlada čimprej zavzame v tem vprašanju določeno stališče.»

Seja se je nato prekinila in se je popoldne nadaljevala.

Trinajst-milijardni državni proračun

Budžetni predlog predvideva ogromne poviške v donosih direktnih in indirektnih davkov. — Slabo gospodarstvo v zunanjem ministristvu. — Stomilijonski dispozijski fond.

Beograd, 29. decembra. p. Na popoldanski seji, ki se je začela ob 4. je finančni odbor začel razpravo o državnem proračunu za poslovno leto 1926-27. Ves proračun predvideva okrog 13 milijard Din izdatkov. Ven dar proračun še ni definitivno sestavljen in bo ta številka bržčas še narasla. Finančno ministristvo pričakuje, da bodo neposredni davki vrgli 1687 milijonov dinarjev, t. j. za 494 milijonov več kakor v prejšnjem proračunu, posredni davki 3646 milijonov, za 395 milijonov več, monopska uprava 2426 (90), državna gospodarska podjetja 4821 (1455) in razni drugi dohodki 129 milijonov (za 47 milijonov več). Finančno ministristvo pričakuje največ dohodkov od državnih podjetij. Njih dohodki so v proračunu zato toliko višji, ker so privikrat vstavljeni tudi dohodki bivše južne železnice, ki bodo, kakor računalo, znašali 840 milijonov dinarjev. Seveda bodo skoraj ravno toliko znašali tu di izdatki tega podjetja.

Pred prehodom na dnevni red je izrazil predsednik finančnega odbora dr. Radončić željo, naj se ugotovi, ali naj se začne debata, čeprav finančni minister še ni podal svojega ekspozela. Odbor je sklenil, da se takoj začne razprava o budžetu, da pa mora finančni minister čimprej podati svoj ekspoz. Odbor je vzel v pretres proračun zunanje ministristva; pri debati je bil navzoč tudi zunanji minister Ninčić.

Poslanec dr. Sečurov je ostro kritiziral proračun tega resorta, zlasti pa visoke številke, ki jih izkazuje dispozijski fond, ki je pod dr. Ninčićem narasel na 100 milijonov dinarjev. Zahteval je, naj se uvede kontrola nad dispozijskim fondom, kakor je to bilo v prejšnji Srbiji, ko sta dispozijski fond zunanje ministristva nadzorovala predsednik Narodne skupščine in en član finančnega odbora. Govornik je nadalje kritiziral

visoke plače poedinih poslankov v inozemstvu, ki imajo razen prostega stanovanja, avtomobila in drugih doklad do 1.200.000 dinarjev letnih dohodkov. Zunanji minister dr. Ninčić je odgovarjal na nekatere pripombe dr. Sečurova in izrazil željo, naj se razprava o budžetu njegovega resorta odgodi, ker proračun še ni popolnoma gotov. Postavke se namreč glase na franke, v kolikor se tičejo izdatkov v inozemstvu; zaradi neprestano menjajočega tečaja francoskega franka pa se morajo te postavke odsej glasiti v dolarjih. Zato se bodo izdatki njegovega resorta najbrže še nekaj zvišali.

Govornik so še poslanci Vujić, dr. Svetislav Popović in Pušenjak, nakar je dr. Grgin predlagal, naj se debata o proračunu zunanje ministristva odgodi. Predlog je bil z večino glasov sprejet, nakar je predsednik zaključil sejo.

Prihodnja seja v četrtek popoldne. Na dnevnem redu je kot prva točka razprava o pravilniku poštnega ministristva o dokladah za nadurno delo in kot druga točka debata o proračunu ministristva za socialno politiko.

Ponarejeni tisočaki tudi v Zagrebu

Zagreb, 29. decembra. n. Zagrebska policija neumorno nadaljuje preiskavo v zadevi ponarejenih bankovcev po tisoč dinarjev ki so jih zaplenili pri dveh neznancah v Novi Gradiski. V to svrhu je odšlo nekaj zagrebskih policijskih uradnikov na deželo, da preiskuje zadevo tudi zunaj Zagreba. Danes je prinesla neka tujašnja agentura na policijo ponarejen bankovec za 1000 Din, ki ga je dobila od neznane stranke.

Fantastične vesti o pripravljenem atentatu na kralja Aleksandra

Neki dunajski mladenič si je izmislil atentat na kralja Aleksandra v upanju, da bo za razkritje bogato plačan in da bo mogel še nadalje uganjati svoje pustolovščine.

Dunaj, 29. decembra. s. Na Dunaju je bila danes razširjena govorica, da se pripravlja atentat na jugoslovanskega kralja Aleksandra. Ta govorica je nastala na podlagi izjav mladeniča, ki je že večkrat lansiral napačne vesti o političnih dogodkih.

Mladenič je 28 letni Hans Goeber-Gerold, bivši bančni uradnik, ki je znan kot velik pustolovec. Svoječas je postal večkrat avstrijske oblasti in inozemske misije ter jim predlagal podatke o dozdavnih tajnih političnih dogodkih, o zarotah itd., v upanju, da bo radi tega imel materialne koristi.

Pred dnevi je sporočil jugoslovanskemu poslanstvu na Dunaju, da se proti kralju Aleksandru pripravlja atentat. Navedel je, da je že nekaj časa v prijateljskih zvezah z dunajskim poročevalcem milanskega dnevnika »Secolo« Attilio Tamarom in da je bil priča zaupnega sestanka, na katerem so se določile vse podrobnosti za izvršitev tega atentata.

Beograjska policijska direkcija je dav stopila v zvezo s policijsko dirkcijo na Dunaju, da bi se pričela preiskava o tej zadevi. Dunajska policijska direkcija pa je danes sporočila v Beograd, da je Goeber-Gerold eden najhujših pustolovcev in da so njegove na-

vedbe kakor v mnogih prejšnjih primerih tudi tokrat izmišljene. Dunajska policija je uvedla preiskavo proti njemu.

Beograd, 29. decembra. n. Današnja dunajska »Mittags - Zeitung« prinaša vest, da je došel na Dunaj načelnik beograjske policije Lazarević z enim uradnikom notranjega ministristva. Njegov prihod na Dunaj je v zvezi z dejstvom, da so baje v Beogradu prišli na sled nameravanemu atentatu na kralja Aleksandra, v katerega sta zapletena tudi italijanski fašistovski novinar Attilio Tamaro in inženjer Gerdalo-Goeber. Slednji se je baje ponudil Tamaru, da mu pomaga pri atentatu. Goeber pa je ves načrt izdal dunajski policiji in jugoslovanskim uradnim krogom, od katerih je dobil veliko nagrado. Dunajska policija je uverjena, da si je Goeber ves atentat izmislil, da bi prišel do denarja. Znan je namreč kot mednarodni pustolovec in slepar.

Vaš dopisnik se je o tej stvari obrnil do načelnika beograjske policije Ljubice Lazarevića, ki mu je odločno izjavil, da je bil ves čas v Beogradu in da je za stvar zagnal šele iz lista. Jasno je, da je vse skupaj nerodna izmišljotina pustolovca ali pa duševno nenormalnega človeka.

Nadaljevanje vseučiliške konference v Zagrebu

Delo konference poteka ugodno in bo bržčas že danes zaključeno.

Zagreb, 29. decembra. r. Vseučiliška konferenca se je danes ob 9. dopoldne sestala pod predsedstvom dr. Gavrilovića in ob prisotnosti dr. Nikole Andrića, ki je zastopal prosvetnega ministra St. Radića. Dopoldanska razprava se je bavila z vprašanjem osnovanja rektorskega sveta in fakultetskega sveta. Po živahni razpravi je konferenca sklenila soglasno, naj ima rektorski svet reprezentacijski značaj ter značaj višjega kasijskega sodišča v disciplinarnih za-

devah. Fakultetski svet bo dobil samo reprezentacijski značaj. Nato so se obravnavala še nekatera postranska vprašanja. Popoldne se je konferenca nadaljevala. Dosežena je bila popolna soglasnost o fakultetah poedinih univerz in o delokrogu rektorskih in fakultetnih svetov. Zvečer je odpotoval pomočnik prosvetnega ministrista dr. Andrić v Beograd, da poroča Stjepanu Radiću o sklepih konference. Verjetno je, da bo konferenca zaključena že jutri popoldne.

Mussolinijev sestanek s Chamberlainom

Včeraj se je v Rapallu sestel Mussolini z angleškim zunanjim ministrom. — Zanimiv komentar rimskega vladnega lista.

Rapallo, 29. decembra. e. Na povratku iz Milana v Rim se je ministrski predsednik Mussolini danes ob 6. zvečer ustavil v Rapallu, kjer je imel daljši razgovor z angleškim zunanjim ministrom Chamberlainom, ki je tu na kratkih počitnicah. Državniha sta izmenjala ob tej priliki svoja mnenja o važnih mednarodnih vprašanjih, ki so sedaj na dnevnem redu. Verjetno je, da bo ta sestanek Mussolinija in Chamberlaina mnogo pripomogel k sodelovanju Anglije in Italije v svrhu konsolidacije v Evropi.

Rim, 29. decembra. k. »Tribuna« piše k posetu Mussolinija v Rapallu: Anglija je hvaležna Italiji, da ni prevzela jantstva za meje ob Renu. Glede predmetov razgovorov obeh državnikov meni list, da je z ozirom na vprašanja, ki so sedaj na dnevnem redu, tudi taka izmenjava misli med obema ministroma velike važnosti, zlasti ako se pomisli, da je po ruskih vesteh vzrok za hiter sklep rusko - turške pogodbe ta, da se demonta tirajo gotove govorice, po katerih namerava moskovska vlada skleniti pogodbo z Italijo.

„Veleizdajniški proces“ v Pazinu

Izmišljena ovadba italijanskega komisarja proti dr. Wilfanu, dr. Stangerju in dr. Vratoviću. — Kljub dokazu nedolžnosti je sodnik odgodil razpravo, da se zasliši karabinjer, ki ni ničesar videl niti slišal.

Pazin, 29. decembra. e. Danes se je vršila na tujašnji preturi razprava proti poslancu dr. Wilfanu, dr. Stangerju in dr. Vratoviću. Prvi je predsednik, tretji pa podpredsednik političnega društva »Edinosti«.

Obtoženi so bili, da so 2. avgusta t. l. sklicali in priredili shod na Učki in da so imeli huiskajoče govore. Ovadbo je vložil politični komisar Chizzola iz Pazina. Ker je dr. Wilfan državni poslanec, je bilo treba dovoljenja parlamenta, da se je moglo proti njemu postopati. Pazijski pretor je zaslišal, preden je bil postal spise v Rim, komisarja Chizzola, ki je ovadbo v vsem obsegu potrdil, kakor da bi bil vse to na lastne oči videl in osebno slišal. V ovadbi stoji celo, da so zborovalci in z njimi obdolženci prepevali srbsko himno. Parlament je dr. Wilfana izročil sodišču, nakar se je danes vršila razprava.

Obdolženci so že pred razpravo predložili s posebnimi vlogami dokaze, da niso niti sklicali, niti se udeležili navedenega zborovanja. Dr. Wilfan je dokazal, da se je vrnil z Dunaja šele 31. julija, da je bil 1. avgusta v Trstu, 2. avgusta pa s svojo družino v Grljanu. Dr. Vratović je trdil, da je bil 1. in 2. avgusta v Trstu. Dr. Stanger je priznal, da se je udeležil na povabilo prijateljev 2. avgusta izleta na Učko, da pa sam ni ničesar zagrešil, kar se mu očita v ovadbi.

Po zaslišanju obtožencev so bile zaslišane številne priče. Edina priča, ki je izpovedala v smislu obtožbe, je bil omenjeni politični komisar Chizzola. Izjavil

na je, da je ovadbo sestavil po navedbah buzetskega karabinierskega maršala Mammine, da pa sam ničesar ni videl in slišal in da iz lastnega opazovanja ničesar ne ve. Ostale priče so točno potrdile vse trditve obtožencev, ker je bilo natančno dokazano, da je bil dr. Wilfan 2. avgusta v Grljanu in da je bil tudi dr. Vratović navedenega dne ves čas v Trstu. Dr. Stanger je bil sicer 2. avgusta na Učki, ne da bi bil držal kakoga shoda ali prepeval nacionalne pesmi, kar se mu očita.

Zastopnik javne obtožbe sodnik Nider je smatral za potrebno, da se zasliši karabinierski maršal Mammina, da bi povedal, odkod je vse zvedel, kar je naznanil komisariju Chizzoli, ter predlagal, da se v svrhu njegovega zaslišanja razprava odgodi.

Zagovornik dr. Slavik se je temu protivil, ker je po dosedanjih dokazovanih zadeva popolnoma pojasnjena in ker Mammina, ki ni bil na Učki, ničesar ne ve iz lastnega opazovanja. Sodnik pa je vendarle pristal na pričevanje maršala Mammine ter razpravo odgodil. Razprava se je vršila brez vsakega incidenta.

Samomor pred glavnim oltarjem v katedrali

Sarajevo, 29. decembra. n. Včeraj dopoldne se je zadrževal pred glavnim oltarjem v sarajevski katoliški katedrali služkinja Marica Verličkova. Izpila je 25 g liizola. Prepeljali so jo sicer v bolnišnico vendar je kmalu po tem umrla. Vzrok samomora je nesrečna ljubezen.

Oglase za novoletno številko

„Jutra“, ki izide v petek zjutraj sprejema oglasni oddelek v Prešernovi ulici 4 samo

do četrtega opoldne

Za pozneje dostavljene oglase uprava radi prezaposlenosti v tiskarni ne more prevzeti jamstva, da bodo objavljeni.

Pred obnovitvijo pogajanj za veliko koalicio v Nemčiji?

Ključ situacije imajo socijalni demokrati. — Bivši kancelar dr. Marx o krizi.

Berlin, 28. decembra. z. V parlamentarnih krogih in tudi v politični javnosti se opaža istočasen nastop centurama in demokratske stranke za sestavo vlade velike koalicije. Očividno so se voditelji obeh strank med prazniki dogovorili, da mora njihovo časopisje zahtevati obnovitev tozadevnih pogajanj. Tako centuramaško kakor demokratsko časopisje poziva socijalne demokrate, naj revidirajo svoj sklep in naj storijo v kritičnem času svojo politično in moralno dolžnost, kar zahteva od njih država v času, ko je mogoče rešiti krizo le s sestavo kabineta velike koalicije. Imenovano časopisje trdi, da so odrekli socijalni demokrati svoje sodelovanje v vladi velike koalicije samo zato, ker se bojijo, da ne bi izgubili s tem svoje volice, ki jih vabijo komunisti v svoj tabo.

Centrum in demokrati menijo, da nemška ljudska stranka še ni izrekla svoje zadnje besede in da je še vedno mogoče kompromis s socijalnimi demokrati. Centuramaški in demokratski listi zahtevajo,

da je treba obnoviti pogajanja, ki jih mora voditi tudi toplot demokratski voditelj dr. Koch. Centrum in demokrati hočejo na vsak način izsiliti končnovoljavno odločitev. Pripomniti je treba, da odklanjajo demokrati vsako drugo rešitev krize in da jih pri tem podpira velik del centurama.

Zanimive so izjave, ki jih je podal bivši državni kancelar dr. Marx uredniku stuttgartskega centuramaškega dnevnika. Izjavil je, da obstojalo samo tri ali štiri možnosti. Ali se socijalni demokrati naknadno smatujejo in se izjavijo za veliko koalicio, ali pa hočejo samo tri ali štiri možnosti. Ali se socijalni demokrati naknadno smatujejo in se izjavijo za veliko koalicio, ali pa hočejo samo tri ali štiri možnosti. Ali se socijalni demokrati naknadno smatujejo in se izjavijo za veliko koalicio, ali pa hočejo samo tri ali štiri možnosti.

Kritična finančna situacija v Poljski

Prihod ameriškega strokovnjaka v Varšavo.

Varšava, 29. decembra. z. Med božičnimi prazniki so se ustanovili v Varšavi, Krakovu, Lvovu in v drugih večjih mestih meščanski odbori za gospodarsko obrambo, ki so z ozirom na težko finančno krizo izdali na prebivalstvo kličice, v katerih pozivajo patrijote, naj se po italijanskem vzgledu obdavčijo sami in naj v dobrobit države darujejo do 10. januarja zlato, srebro in druge dragocene predmete. Darove bo uporabila Banka Poljska za kovinsko kritje zlatnika. Po dosedanjih poročilih bo imela ta patrijotska akcija ugoden uspeh.

Ministrski predsednik Skrzynski je med božičnimi prazniki obiskal gornje-slezjsko, dombrovske in lodzsko industrijsko ozemlje, da se na licu mesta informira o položaju in potrebah tam-

šnjih industrijskih podjetij.

Za torek se pričakuje prihod ameriškega finančnega strokovnjaka Kemmererja, ki bo po nalogu vlade več tednov proučeval finančni položaj. V zvezi s prihodom tega strokovnjaka je tudi rešitev vprašanja večjega ameriškega posojila. Ni izključeno, da prevzame Kemmerer v slučaju ugodne rešitve vprašanja inozemskega posojila, oziroma v slučaju inozemske udeležbe pri Banki Poljski mesto nadzornika in zaupnika posojilodajalcev.

Za 6. januar pa se pričakuje prihod delegatov trdnice Bankers Trust, ki bodo proučili položaj tobačnega monopola, ki ga hoče ta trdnica vzeti v naim. Poljska bi dobila za približno 100milijonsko dolarsko posojilo, povračljivo v 20 do 25 letih.

Francoska finančna kriza

Oživljen levčarski kartel. — Možnost nove krize v vladi. Pomakljivost francoskega davčnega ustroja in uprave. — Predlog za prodajo tobačnega monopola.

Pariz, 26. decembra.

Letos se ne da reči o političnem premirju o Božiču. Strankarska bitka glede finančnega problema se nadaljuje z nezmanjšano ognjevitostjo. Finančni minister Doumer je s svojimi dosedanjimi načrti dosegel zaenkrat baš ono, česar ni nameraval: nepričakovano oživljenje za mrtvega proglašene levčarskega kartela. Stranke kartela, radikalni in republikanski socijalisti ter socialisti-internacionalisti, so se zedinile na skupnem sanacijskem načrtu. (O njegovi vsebini je poročalo „Jutra“ že v nedeljski številki, Op. ur.) Kartel namreča izbojevali na podlagi svojega finančnega načela za prihodnji teden bitko proti finančnemu ministru. Če Doumer vsaj v nekaterih važnih točkah ne popusti, pride do nove krize v vladi. Navajajo se že ministri, ki nameravajo po dati ostavko. Da izsilijo odstop Doumerja ali pa izzovejo demisijsko celokupnega kabineta. Ti so: notranji minister Chaumet, naučni minister Daladier, vojni minister Painlevé, minister dela Dourfour, minister Renaud in podtarni za osvobodeno ozemlje Chauvin. Računati moramo torej z možnostjo padca kabineta.

Francoska finančna kriza, ki je v dveh letih vrgla že štiri vlade in šest finančnih ministrov, ima svoje vzroke ne le v ogromnih zunanjih in notranjih dolgovi, tudi ne samo v lahkomiselni davčni politiki ter državnem gospodarstvu povojnih let, ko so se vsi izredni izdatki opravičevali z iluzijsko krilatico: Nemčija bo plačala! Krizo je zakrivil tudi celokupni francoski davčni sistem.

Nedavno je izračunal neki znan francoski podjetnik, da znašajo davčne utajitve v Franciji 18 milijard frankov. Zda se je ugotovilo tudi v parlamentu, da je letos ostalo samo neizterjanega neposrednega davka čez 5 milijard frankov. Tega dejstva ni nihče pobiljal. Dognano je nadalje, da ni davčna uprava mogla najti v celi Franciji niti 20 tisoč poljedelcev, ki bi priznali čez 10 tisoč frankov letnega dohodka. Po polizvedbah finančnega ministrstva je na Francoskem manj kot 50.000 tkocev in industrijev, ki realizirajo čez 50.000 frankov letnega dohodka. Neverjetno se glasi, vendar je resnica, da je lani v cellem Parizu le 6 zdravnikov prijajilo dohodek nad 100.000 frankov.

Francija je dovolj bogata dežela, da bi se mogla z lastnimi sredstvi izkupati iz sedanjega zagata. Z ostrejšo davčno upravo in pravičnejšo razdelitvijo davkov bi šlo — to je mnenje poznavalcev razmer. Pri rigoroznejših metodah bi zadostovali sedanja davka za uravnoteženje proračuna. Več milijard bi se dalo tudi še prihraniti z zmanjšanjem izdatkov. Zlasti pa bi se morali pritegniti k izdatnejšemu plačevanju davkov kmetijskih krogov, ki so dosedaj ostali skoro neprizadeti, ker si stranke ne upajo obdavčiti tega glavnega kontingenta — volilcev. Zdi se pa, da se ta privilegirani položaj ne bo dolgo ohranil, vsaj celo radikalci iz levčarskega kartela, ki imajo svojo domeno med kmeti na francoskem jugu, predvidevajo večje obdavčenje poljedelcev.

Mnogo se te dni razpravlja o raznih predlogih za prodajo, oziroma oddajo raznih državnih podjetij, ki pod državno upravo slabo uspevajo. Potrdjuje se n. pr. vest o ponudbi ameriške „Schulte Tobacco Corporation“, da prevzame za 20 milijard frankov francoski tobačni monopol.

Danes ima francoska državna blagajna samo 3 do 900 milijonov dohodka od tobačnega Zedinjenim državam pa, kjer ni monopola, nesejo samo prodajne take in carina na tobak 7 in pol milijard. To niso vsi letni ogromni davki, ki jih plačujejo fabrikanti in trgovci s tobakom. Izračunalo se je, da bi iste take do našale Franciji pod istimi pogoji 3 milijarde. Upoštevati je, da se v Franciji nesorazmerno več pokadi kot v Zedinjenih državah. Francoski delavec tako rekoč ne odloži pri delu svoje cigarete ali pipe. V Ameriki pa je skoro v vseh tovarnah prepovedano kaditi. Končno ne brani nič francoski državi, da še bolj obdavči izdelavo in prodajo tobačnih izdelkov, kot Zedinjene države. Konsum pri tem ne bi trpel. Odprava državnega monopola bi samo zboljšala kakovost proizvodov, prišlo bi do večje in razno vrstene izbire izdelkov in pojavila bi se tudi tekma za čim boljše urejene prodajne lokale. Vse to bi le pospešilo konsum tobaka in zvišalo državne dohodke.

Zal je etatizem v Franciji še tako vkoreninjen, da se je bati, da bo predlog za odpravo tobačnega monopola naltel na isto odklonitev kot predlog za prodajo nekaterih kolonij, o katerem se danes pravzaprav že več ne razpravlja resno.

Pariz, 29. decembra. s. Ministrski svet je danes dopolnil pooblastil finančnega ministra Doumerja, naj predloži svoje finančne načrte zbornici. Po

teh načrtih se more računati z novimi dohodki v znesku 8.800 milijonov frankov.

Zbornica je na predlog državnega podtajnika Ossole z 411 proti 29 glasovom sklenila dovoliti vladi zahtevane kredite v višini 2090 milijonov frankov in tudi izdatke za premostitve čet in četne transporte za vojsko v Levanti in v Maroku.

Zbornica je sprejela od senata vrnjeni zakonski načrt glede organizacije rezervnih kadrov.

Pazi na novi cestni red!

Od 1. januarja vozi desno, prehituj levo!

Pastirsko pismo avstrijskih škofov

Dunaj, 29. decembra.

Avstrijski škofje so izdali skupno pastirsko pismo, v katerem govorijo o socijalnih vprašanjih sedanosti. V tem nismu nastopajo avstrijski škofje proti mamonizmu in kapitalizmu, čigar pogubnost je sedaj večja kakor kdaj prej. Kapitalizem označujejo zato kot poguben, ker uničuje vsako skupnost ljudi. Razen tega se je v novejšem času razvil v plutokracijo in mamonizem, kakršnega ni bilo v najhujših časih poganstva. Ustvaril je monopole, truste ter koncerne za podražitev živil, s čimer se odteguje ne glede na zahteve pravičnosti vsaki kontroli. Škofje se naposled izrekajo tudi proti izrastkom bančnih spekulacij.

Po vseh teh lepih besedah a napadajo socialiste in komuniste kot hojze sovražnike. Zlasti svare pred socijalističnimi mladinskimi in strokovnimi organizacijami, pred nevarnostjo socijalističnega tiska in sploh pred socijalno-demokratskimi organizacijami.

Tako so avstrijski škofje, ki so skupno obsojili kapitalizem in kapitalistični družabni red, v isti sapi tudi obsojili socijalistične stranke, ki se bore proti kapitalizmu. Na drugi strani jih seveda prav nič ne moti, da ima ravno avstrijski klerikalizem največjo zaslonbo še danes v avstrijskem kapitalizmu in avstrijski plutokraciji. Avstrijski škofje se prav dobro zavedajo, da njihovo gremenje proti njima ne bo škodovalo klerikalnim kapitalistom, gre pa za to, da oslabe svojo političnega nasprotnika, socijalno demokracijo, ki je po prevratu l. 1918, znatno oslabil vpliv klerikalne aristokracije in plutokracije.

Ni dvoma, da bo pastirsko pismo avstrijskih škofov izzvalo vihar ogorčenja med neklerikalnimi krogi Avstrije, ki upravičeno zahtevajo, naj se klerikalci predvsem sami ravnaajo po znanem pregovoru, da besede pač mičejo, a zglede vlečejo, predno obsojajo svoje nasprotnike.

Po kongresu ruske komunistične stranke

V Moskvi se je te dni vršil kongres komunistične stranke, ki je podal bilanco dosedanjega dela in sliko sedanjega položaja ter v svojih resolucijah izrekel priznanje in zaupnico strankinem vodstvu ter potrdil dosedanje smernice njene politike.

Ta kongres je bil eden najinteresnejših in izredno važen za presojo sedanjega stanja in razpoloženja v Rusiji. Na njem se je pokazalo dvojno, kar meče jarko luč na ekonomsko in miselno strukturo sovjetske Rusije. Referati političnih in gospodarskih predstaviteljev stranke so pokazali, da je sovjetska Rusija v mnogih ozirih gospodarsko zelo napredovala, da na kljub temu napredku sedanje stanje še vedno daleko ne zadostuje. Predvsem se še vedno ni posrečilo ustvariti dobrega razmerja med kmetom in delavcem, med vasio in mestom. Na vasi vlada največje nezaupanje do mesta in do sovjetskih oblasti ter državnih ekonomskih institucij sploh. Buharin je tožil, da se okrepjuje vsi oni elementi, ki niso naklonjeni sovetom. Privatna industrija raste in pritiska na sovjetske institucije, privatna trgovina spravlja selo vedno bolj pod svojo oblast, a kmetje še pričajo prebiti komunistom — po Buharinovih besedah: „Kaj nam bodo vaša državna podjetja, če lahko dobimo pri privatnem trgovcu vse boljše in cenejše.“ Slične pritožbe so navajali ostali izvrševalci ekonomskih funkcij, ki imajo opraviti s komunističnimi gospodarskimi institucijami: iz njihovih izjavlani odseva, da se kmetje in delavci pritožujejo, kako iz nacionaliziranih sovjetskih tvornic prodajajo vse proizvode po trojni ceni, dočim v sovjetskih prodajalnah nimajo najpotrebnejših živil. Privatni trgovci in podjetniki izpodrivata sovjetska podjetja. Zato zahtevajo komunistični ekonomski strokovnjaki še večjih koncesij in kompromisov, ki pač ne bi šli v smeri socializacije.

Toda na drugi strani se je oglasila energična kritika politike sedanjega režima iz sovjetske stranke same. Nastopil je poleg Kamenjeva osobito Zinovjev, predsednik tretje internacionale: ta je naglasil, da ne podcenjuje ali celo negira pozitivnih strani sedanje ekonomske sovjetske politike, pač na ono-zarja na mnoge izrastke, ki se nikakor ne dajo spraviti v sklad z ortodoksnim socializmom. Šel je tako daleč, da je izrekel dvom, če je sploh mogoča popolna socializacija gospodarsko zaostale države, kakor je Rusija, vzpričo sedanjega mednarodnega položaja, za katerega je značilna zakasnitev svetovne revolucije in relativna stabilizacija ka-

pitalizma v svetu. Glede razmerju do vasi je svaril Zinovjev osobito proti podcenjevanju gospodarsko ojačenega sloja velikih kmetov in zahteval, da se naslanja sovjetska politika v prvi vrsti na srednjega kmeta.

Skepsa Zinovjeva o tem, če je sploh mogoča popolna socializacija v sovjetski Rusiji je vsekakor izredno fatalna. Ni čuda, da so odločno nastopili proti njej strankini funkcionarji, osobito Stalin in Buharin ter očitali Zinovjevu in Kamenjevu, da sta bila skrajno skeptična tudi l. 1917, pred bolševiško revolucijo. Na kongresu je ostala opozicija v manjšini in resolucije so v polni meri odobrile politične tendence centralnega strankinega odhoda ter njeno notranjo in vnanjo politiko, odobrujejo vztrajanje na monopolu v vnanji trgovini in zahtevajo nadaljevanje industrializacije v sovjetski Rusiji, da se s tem zagurajo njena gospodarska neodvisnost. Dalje se odobruje komunistična politika napram vasi, izraža pa se proti preveli, temu razširjanju stranke in uvajanju preštevilnih na pol proletarskih elementov.

Zopet se je pokazalo, da ima praktično izvrševanje komunističnih načel vselej za posledico razhajanje duhov in skepsa. Prej ali slej morajo ti pojavi pokazati večje posledice.

Politične beležke

+ Volitve v Delavsko zbornico. — „Slovenec“ se zaletava v neodvisno delavsko stranko, ki je postavila svoje lastne kandidate za volitve v Delavsko zbornico. Klerikalni stranki seveda Neodvisna delavska stranka ni všeč. Zakaj neodvisno delavstvo ji je sploh trn v peti. To se vidi že iz zadržanja vodstva SLS napram krščansko-socialnemu delavstvu, ki se zamaa huni proti buržuem v vodstvu klerikalne stranke in ki mora ravno vsled svoje odvisnosti vedno nanovo odnehati tudi od svojih načelnih zahtev napram njim. Odločujoči gospodje v klerikalni stranki pravijo sicer, da mora biti tako zaradi krščanske solidarnosti, toda ta krščanska solidarnost se je pokazala zelo stajano ob priliki, ko so voditelji SLS oneharili krščanske socialce za ljubljanski poslanski mandat in jim tudi ob raznih drugih prilikah dovolj jasno namignili, da ima v klerikalni stranki samo oni odločilno besedo, ki ima tudi nekaj od palem. Sedaj pred volitvami v Delavsko zbornico so vodstvu klerikalne stranke delavci sicer zopet dobrodošli, samostojnosti pa jim niti toliko ne dovolijo, da bi lahko imenovali v svoj glavni agitacijski odhod ljudi, ki niso razvpiti kot nasprotniki delavskega gibanja, četudi se vrši na krščansko-socialnem programu. Zato je prav lahko umljivo, da je klerikalcem, zlasti pa „Slovenec“ kot glasilu največjega veleposelnika v Sloveniji, vsako od njihovega strankarskega vodstva neodvisno delavstvo gibanje neljubho. Četudi je popolnoma stanovskega in strokovnega značaja. Dobro pa je pri tem, da delavstvo že precej točno pozna klerikalno liuhezen do bližnjega in da tudi agitacija v Marilinih družbah med služkislami ne bo mogla rešiti klerikalcev pred novo blamažo pri volitvah v Delavsko zbornico.

+ Agitacija za klerikalne liste. Sledječ pozivu ljubljanskega škofa katoliškimi vernikom, da se smejo naročiti samo na njegove liste iz Jugoslovanske tiskarne, v prvi vrsti seveda na „Slovenec“ in „Domoljub“, so klerikalci organizirali iz župnišč obširno agitacijo in propagando za klerikalni tisk. Ponekod je dežele nam naročajo, da človek ni varen pred klerikalnimi vsiljivci, in kdor je prišel te dni v župnišče po opravkih, je bil velik revež, ako ni odšel dinarjev za škofove liste. Značilno je tudi, da se zadnje dni pred novim letom klerikalni listi izredno neglašajo za „katoliško“ časopisje, kakor n. pr. „Slovenec“, ki menda misli, da bo samo s tem še viece preopretne naročnike za svoje puhlice o zavoheni dr. Koruščevi klerikalni stranki. Naj gre za kakršnokoli klerikalno kurčijo, pronažgandno sredstvo mora biti vedno vera, katoličanstvo in ves cerkveni aparat. Medtem ko od škofa na do zadnjega mežnarja vse agitira s katoliško vero za klerikalne liste, ki si z lastno močjo in duševno silo ne morejo priboriti dovolj trdnih tal, pa se klerikalni listi zaletava v dr. Zeriava, ki je kot predsednik organizacije SDS za ljubljansko oblast pozval v „Jutra“ somišljenike ter demokratske krajevne organizacije, naj poskrbe ob novem letu za razširjenje demokratskega tiska, zlasti pa ljudskega tednika „Domoljub“. Škof poziva vernike katoliške cerkve, naj se naročajo na liste klerikalne politične stranke, dasi oficijelno ne funkcija kot zastopnik dr. Koruščeve stranke; dr. Zeriav pa kot izvoljen poslanec in oficijelni predstavnik SDS poziva somišljenike k agitaciji za strankine liste a zato mora biti predmet gnusnih napadov klerikalnega tiska, popolnoma v duhu znane klerikalne dvojne morale. Ljudje, ki z lastno sposobnostjo ne morejo razširiti svojih listov in ki se v propagandne svrhe poslužujejo zlorab vere in cerkve, so še toliko drži, da očita svojim političnim nasprotnikom nečiste namene. Tako bilo še mariborska „Naša Straža“, da je bilo „v dobi vladnega paševanja samostojnih demokratov predvsem dobro in bogato založeno časopisje SDS ker so bili tedaj na stežaj na razpolago razni tajni fondji po šumah in rudnikih, ki so sedaj že več mesecev zaprti za samostojne demokrate, ker se sedaj po njih izrehaajo radičevci.“ Pod to nesramnostjo v „Naši Straži“ je podpisan „ot“ (Ze-

Damske plašče

najmodernejše od Dn 400 do 1000
zimске plašče obleke od Dn 120 do 400
domače flanel obleke od Dn 100 do 160
sportne in žemper bluze od Dn 60 do 160
nudi F. J. Goričar, Ljubljana,
Sv. Petra cesta šte. 29.

bot), ki s svojo poslansko imuniteto seveda onemogoča, da bi prišla „Straža“ v neprijetno situacijo, da bi morala za svojo lopovska obrekovanja navesti dokaze. In take liste, ki sistematično goje častikrajo, obrekovanje in laži, priporočajo naši škofje katoliškim vernikom kot najvišji predstavniki katoliške cerkve v naši državi! Ni čudno, če javnost dela odgovorne za vse klerikalne lopovščine te zastopnike katoliške cerkve, ki jih prikrivalo s plaščem katoličanstva, ravnaajoč se po starem jezuitskem geslu, da namen posvečuje sredstva, Gotovo na le, da se bodo v svojih načrtih vračunali, ker ima laž kratke noge, pa naj bo tudi blagoslovljena od celokupnega jugoslovanskega episkopata.

+ Glavni odbor Oriune je imel v pondeljek v Zagrebu sejo, na kateri je razpravljali predvsem o znanem incidentu svojega predsednika dr. Leontića s posl. Svetozarjem Pribečevićem. Seja je potekla zelo burno in je trajala celih 11 ur, od 2. popoldne do 1. ponoči. Navzočih je bilo 19 delegatov, ki so se naposled sporazumeli na kompromisno resolucijo: ta le bila sprejeta soglasno in do incidenta kot takega ne zavzema konkretnega stališča, zlasti pa ne izreka zaupnice dr. Leontiću. Tako se zdi, da mučna afera še vedno ni definitivno rešena in da bo vendarle še potreben kongres vseh Oriun, ki ga mnoge organizacije zahtevajo.

Iz demokratske stranke

Politična žola SDS za ljubljansko oblast se vrši te dni v Ljubljani. Udeležuje se je lepo število mladih mladih somišljenikov z dežele. Danes se vrše zadnja predavanja, zvečer pa se žola zaključi s prijateljskim večerom v Zvezdi.

Po svetu

— Katoliško proslavljanje fašizma. List „Unita Cattolica“, ki izhaja v Firenzi, piše: Po aventsinskem polomu je bila prilagoditev opozicijskih listov novi politični klimi neizogibna. Listi so morali postati deležni usode, ki je zadela parlamentarno opozicijo Brezdvomno je aventsinski polom zmagovalce fašizma. Preosnova večjih italijanskih dnevnikov v Napolju, Turinu, Milanu in Rimu je posledica izgubljene bitke ter pomeni ponovno zmago fašizma. Treba je priznati, da je zmaga fašistovskega režima velika. Vidi se, da je duša fašizma inteligenten novinar in pragmatik. Fašizem si je izvajal svojo marnsko bitko.

— Kongres madžarskih socijalnih demokratov. Na kongresu madžarske socijalno-demokratske stranke, ki se je vršil ob božičnih praznikih v Budimpešti, je imel poslanec Karel Payer govor, v katerem je izjavil, da je usoda krščanskega kurza na Madžarskem zapeta. Delavstvo mora biti pripravljeno, da bo ovladalo protivrevolucijo. Med sejo so vrgli člani skrajne Vajgijeve skupine v dvorano letake, kar je povzročilo velik nemir. Policija je morala radi tega aretirati na galeriji tri osebe ter je preprečevala zborovanje delavk.

Iz Ameriki

— Okrajni zastopniki. V katerem je pet Trboveljsčanov: gerent Vodušek, rudniški ravnatelj inž. Pauer, posestnik Goroprevšek in Pust ter poslovodja Klenovšek, razvija tudi v sedanjem zimskem času tako delavnost da zasluži javno pohvalo. S stalnim popraviljanjem cest n. pr. so vidno boljše prometne razmere. Zleteti je le še, da bi se čimprej realizirali prelepi načrti za l. 1926.

— Po odredbi sreznega glavarstva, s katero se ureja avtomobilski promet v trboveljski občini, smejo vzeti avtomobilski podjetniki na svoje vozove le toliko potnikov, kolikor je sedežev na razpolago.

— Trboveljska občina je tudi letos imela velik poslovni promet, ker izkazuje statistika ob koncu leta okoli 12.000 dopisov, povprečno torej 1000 na mesec.

Iz Primorja

• Novo društvo na Vojkem. Na Vojkem se je ustanovilo prosvetno društvo „Planinca“, ki je pristopilo k Zvezi prosvet. društev v Gorici.

• Velika škoda v nabrežinskih kamnolomih. Letošnji mraz je napravil v nabrežinskih kamnolomih pri Trstu velikansko škodo. Radi zgodaj nastopivšega mraza je mnogo kamenja razpokalo ter ni več za nobeno rabo. Zmrznilo je celo tako kamenje, ki so ga dvignili že poleti. Pravijo, da gre ta škoda v stotisoče.

• Gledališka predstava v Idriji. Rudniško gledališče v Idriji je dne 19. in 20. t. m. obnovilo svoje delovanje. Oba dneva se je predstavljala komedija v treh dejanjih „Nobesa na zemlji“, ki je bila precej dobro obiskana.

• Idrijski rudarji pristopili v fašistovski sindikat. Idrijska Zveza rudarjev, ki je razdeljena v fašistovskega zakona o sindikatih izgubila svoj prejšnji pomen, je razpuščena in rudarji so se pod pritiskom razmer odločili pristopiti k fašistovskemu sindikatu, ki jim bo v prihodnje meril usodo. Oficijelen prestop rudarjev k fašizmu je bil dne 20. decembra.

• Električna centrala na Hablji je že začela delovati in daje sedaj dovolj energije za električno razsvetljavo v Lokavcu. Na dejati se je pa, da dobi luč iz njene zaloge v kratkem tudi Ajdovičina, Sv. Križ, Zapuže in druge vasi. Govori se celo o tem, da se razširi mreža elektrike tudi proti Postojni.

Naši kraji in ljudje

„Jutrove“ kovače že imamo!

Trije „Jutrovi“ kovači, ki so za božične praznike šli iz naših uprav na raj, da prinesejo tisočdinarsko srečo tistemu, ki jim pravočasno pregleda obisti, to se pravi določeno serijo in numaro, so končali svojo pot tako, kakor se običajno končajo povesti o treh vandrovcih: dva sta dosegla svoj namen, tretji nesrečnik pa je svoj cilj zgrešil in se zgubil.

Dva sta se torej našla. In sicer mariborski in celjski, Mariborskega kovača (C 410286) je ujela gđ. Mara Turkova, stanujoča v Mariboru, Motlerjeva ulica 4. — celjskega (X 202083) pa gospodična Ludvika Likarjeva, železniška uradnica v Zidanem mostu.

Evo, kako nas o tem obvešča oboje poročilo! G. Mara Turkova nam sporoča: „Kot naročnica „Jutra“ sem brala v božični številki, ravno ko sem se vrnila iz kavarne, da so v prometu trije desetdinarski bankovci gotove serije, ki imajo čudotvorno moč, da se do ponedeljka izpremenijo v tisočake. Ker sem menjala v kavarni Jadran 100-dinarski bankovec, sem vzela denar, pregledala kovače — in na vso srečo sem res našla onega s serijo in številko C 410-286, ki je bil izdan v Mariboru in ki Vam ga prilagam...“

Uprava „Jutra“ je takoj po prejemu tega pisma po pošti nakazala gđ. Mari Turkovi obetani tisočak.

Gđ. Ludvika Likarjeva iz Zidanega mosta pa se je osebno zglasila v „Jutrovi“ upravi s celjskim kovačem in dosegla njegovo metamorfozo v tisočak. Kovača je bil božič dobila v Celju, razkrinkala ga pa je zvečer doma, ko je v „Jutru“ prečitala tirnico za kovače, pregledala denarnico in res z zadovoljstvom aretirala onega — „ta praveza“ X 202083...“

Za tretjim, ljubljanskim kovačem s pasošem A I 688724, pa kakor rečeno ni sledu. Morda je bil bolj centralističnih nagonov, pa je mahnil svojo pot naravnost v Beograd, v kaso finančnega ministra; lahko pa tudi, da je bil soliden avtonomist, pa je za božične praznike mahnil svojo pot tja v Polhovgraiske hribe v kako šparovito nogavico. Upravi „Jutra“ je kar žal, da ni tudi on izpolnil svojega namena. Toda policije ne bo pošiljala za njim, ker je srečni ponedeljek že minul. Bog mu torej bodi milostljiv, zavrženemu ljubljanskemu kovaču.

Ujetnik od Zende in ALICE TERRY

sta dve osebi, o katerih danes govori cela Ljubljana.

vaču — mariborski in celjski pa naj zadovoljnima najditeljicama kujeta še nadaljnjo srečo v novem letu!

80letnica prof. Antonija Vučetića

Te dni je obhajal 80letnico svojega rojstva eden najbolj zaslužnih srednješolskih profesorjev v Dalmaciji g. Antonije Vučetić, upravitelj dubrovnškega arhiva in pisatelj. Ta 80letnica je minila tako skromno, da so jo jedva opazili v Jugoslaviji. In vendar je bila velpomembna ne samo radi visoke starosti, katero je uškal jubilar, temveč radi njegove neobičajne narodne zavdnosti. Vučetić namreč spada med tiste redke moške stare generacije, ki so imeli jugoslovenstvo že od nekdaj v svojem srcu in ga kazali javno že v mladih letih.

Vučetić je po svojih prednikih rodom iz Hercegovine. Prišel je na svet v drugi polovici decembra l. 1845. V Dubrovniku je obiskoval ljudsko šolo in gimnazijo, filozofijo pa je študiral na Dunaju. Posvetil se je zgodovinski in zemljepisni stroki in je napravil obnem izpit iz srbohrvatskega ter italijanskega učnega jezika. Prvo službo je dobil na nižji državni gimnaziji na Korčuli, kjer je bil tedaj učni jezik za večino predmetov italijanski. Samo veouk, zgodovina in zemljepis so se smeli poučevati v srbohrvaščini.

S Korčule je odšel Vučetić v Dubrovnik, kjer je bil na gimnaziji učni jezik srbohrvatski. Predaval je do leta 1882., potem ga je vlada imenovala za okrajnega šolskega nadzornika v Splitu. Na tem mestu je Vučetić storil mnogo za napredek ljudskošolskega pouka v Dalmaciji. Izpremenil je popolnoma učni načrt, ki je pod njegovim prednikom zastaral. Opravil je nadzorniško službo 8 let, l. 1890. se je pa vrnil v Dubrovnik na gimnazijo, kjer je ostal, dokler ga ni vlada radi njegove narodne zavdnosti nasilno upokojila. Urejal je nacionalistični list „Srdja“, dokler tudi ta ni bil med anekstjsko krizo ustavljen, nakar se je Vučetić docela umaknil iz javnega življenja.

Po prevratu je bil Vučetić imenovan za šefa vojaške cenzure v Dubrovniku, pozneje pa ga je vlada reaktivirala v proforsorski službi ter mu poverila urejanje dubrovnškega arhiva. Šele lani meseca marca je bil upokojen. Vdostvo arhiva je tedaj prevzel prof. Šime Urlić. Ko pa je vlada slednjega premeštila v Knin, se je Vučetić zopet oprjel službe v arhivu ter je opravljal vsa potrebna dela brezplačno. Na tem mestu je še danes.

Vučetić ni le naroden delavec, rodoljub in profesor, temveč tudi pomemben

pisatelj. Napisal je slovnico italijanskega jezika, veliko število študij o dubrovnških spomenikih ter je posebno vneto proučeval preteklost Dubrovnika. Opisal je večkrat dubrovnške redkosti, obdelal otok Lokrum ter odnošaje Dubrovničanov napram Benetkam, popisal dalmatinski obisk Petra Zrinjskega, Dubrovnik v kandijski vojni leta 1645. do 1669. itd. Veliko je število njegovih podlistkov historičnega in življenjskega značaja.

Vučetić ima velike zasluge za odpravo italijanskega jezika v dobi, ko se je začela probujati narodna zavest v naši Dalmaciji. Poleg tega je bil Vučetić vedno velik mladimljub. Vsa njegova ljubezen na je veljala in še danes velja Dubrovniku, kateremu je vedno reševal pravdo slovanskih Aten. Iskrenemu rodoljubu želimo, da bi še dolgo užival jesen svojega življenja med dobrimi Jugoslovenci.

„Paris“ Otroci Montmartra

Iz Srpskega planinskega društva

V nedeljo se je vršil v Beogradu občni zbor Srpskega planinskega društva, ki je bil pomemben posebnosti radi tega, ker se je vršil prvič pod lastnim krovom, v društveni hiši na Avali. Koča na Avali je najlepši uspeh društva v delovanju zadnjih treh let. Zraven skromne dosežane zelene kočice je postavilo namreč društvo letos monumentalni paviljon z lepim salonom in teraso s krasnim razgledom na Beograd in Zemun. Čim bo dovršena še pravkar gradena avtomobilska cesta na Avalo, postane to nedvomno najlepša izletna točka Beograđanov, pozimi kakor nalašč posebno za smučarje.

Drugi uspeh Srpskega planinskega društva v tekočem letu je ustanovitev Saveza planinskih društev v naši kraljevini, za kar ima srbsko društvo nemale zasluge. Društvo je priredilo celo vrsto večjih izletov, med drugim na Kopaonik in Sar planino, manjše skupine pa so se udeležile skupno s hrvatski, mi tovariši tudi izletov v Slovenijo, ki so ostali vsem v najlepšem spominu in postavili tudi temelj ustanovitvi Zveze planinskih društev.

Poročila posameznih funkcionarjev odbora so bila sprejeta soglasno in z odobravanjem na znanje. Pri volitvah je bil z vzklikom izvoljen sledeči odbor: predsednik Stanoje Nedeljković, generalni direktor katastrofa; podpredsednik dr. Dušan Mitrović, zborni zdravnik; tajnika dr. Milan Hristić, odvetnik v Beogradu in Andrija Ristić, odvetniški pripravnik; blagajnika Boško Marković, šef blagajne razredne loterije in gđ. Zora Gjorgjević, profesorica; odborniki: polkovnik Milan Ristić, prof. Luka Radovanović in uradnica Vera Mesicki. V nadzorstveni odbor: Josip Žnidaršič, uradnik finančnega ministrstva, gđ. Lili Zega, kemičarka in uradnik Dragutin Mihajlović.

Za prihodnjo sezono namerava društvo v prvi vrsti posvetiti svoje sile popolni ureditvi paviljona na Avali ter najintenzivnejši propagandi za razširjenje turizma v Srbiji, ki je tamkaj še zelo malo razvita. Društvo bo stopilo dalje v čim ožje stike z bratskimi društvi na Hrvatskem in posebno v Sloveniji, kjer so planinski sporti najbolj razviti.

Belokranjska podružnica SPD in Planinski dom na Mirni gori

Kakor se nam poroča, je vel. župan ljubljanske oblasti z dopisom z dne 13. decembra št. 609/3 potrdil, da je bila Belokranjska podružnica SPD, ki se je nahajala delj časa v krizi, pravnoveljavno ustanovljena na podlagi pravil, ki so bila potrjena dne 17. januarja 1925.

Na podlagi te potrditve prevzamejo dne

20. septembra na občnem zboru podružnice izvoljeni odborniki svoje funkcije ter bodo s pomočjo dobrotnikov dovršili Planinski dom na Mirni gori in izravnavali zadnje mesece nastale nepravilnosti. Upniki, ki morajo radi nastalih zaprek še vedno čakati na svoja plačila, naj bodo pomirjeni in uverjeni, da bo novi odbor popravil škodo. Novi odbor je sestavljen sledeče: predsednik Ivan Zagažen, šolski upravitelj v Planini; tajnik Battelino Anton, stavbeni poslovodja v Metliki, blagajnik Andrej Brinskole, posestnik v Planini, odborniki dr. Božidar Küssel, Črnomelj; Rudolf Lah, posestnik v Semiču; Ivan Rozman, posestnik v Rožičvru, namestnika Ivan Šmuk, posestnik in župan v Planini; Avgust Stangl, posestnik sin v Planini; pregledovalca računov Janko Frank, posestnik v Črmošnjicah in Mihael Srakar, postajenačelnik v Semiču. Da bo mogel novi odbor z uspehom dovršiti težko nalogo, je razposlal križem Slovenije nabiralne pole. Vsi, ki so jih prejeli, se vrnijo naprošajo, da zberejo večje ali manjše vsote za stavbo Planinskega doma na Mirni gori. Komur pa to ne bi bilo mogoče, naj polo čimprej vrne. Denar naj se nakaže potom priloženih poštinih poloznic do 15. januarja ali pa direktno na Belokranjsko podružnico SPD v Črnomlju, kamor naj se vrnijo tudi nabiralne pole.

Natančno poročilo o ustanovnem občnem zboru Belokranjske podružnice SPD prinese „Planinski vestnik“. Radi že omenjenih zaprek še ni bilo mogoče izdati knjige „Belokranjski turisti“. Rokopis pa je že pripravljen in čaka samo še natisa. Toliko na znanje onim, ki so poslali inšerate za knjigo.

Misteriozni zločin v Bogatiću razjasnjen

Ze včeraj smo na kratko poročali med dnevnimi vestmi, da je bil v trgu Bogatiću pri Sabcu v Srbiji na skrivnostnem način umorjen tamkajšnji poštni upravitelj Vladimir Nikolić, ki je šele pred tremi dnevi nastopil svojo službo. Našli so ga v uradu mrtvega s prestrelenim sence, poštena blagajna pa je bila popolnoma izpraznjena in je bilo ukradeno iz nje nad 76.000 Din. Dogodek je vzbudil v trgu tem večjo senzacijo, ker tamkaj že desetletja ni bilo nobenega uboja ali umora.

Močno osumljen, da je izvršil zločin, je bil bivši poštni upravnik Dragan Nedić, ki je bil odpuščen iz službe radi več je pomeverbe. Oblasti so popolnoma pravilno domnevale, da ni nihče drugi morilec nego Nedić, ki je izvršil svoj zločin samo radi tega, da se polasti denarja in pokrije z njim primanjkljaj, ki ga je pustil v poštni blagajni. Nedić je bil že prvi dan aretiran in so našli v njegovem hlevu skritih preko 126.000 Din. Kljub temu, da so obstojale proti njemu zelo obtežilne okoliščine, pa je trdovratno tajil vsako krivdo in izjavil, da je bil usodenega dne v Sabcu. To se sicer odgovarjalo dejstvu, toda Nedić je previdno zamolčal, da se je ponoči istega dne vrnil v Bogatić in potem izvršil zločin. Na povratku ga je namreč opazil neki seljak, ki je to takoj javil oblastem. Ravno ta izjava seljaka je bila za Nedića usodna. Uvidel je, da zanj ni več izhoda in končno priznal svoj zločin. Izjavil je, da je pravi morilec poštni sluga Milosav Martinović, on sam pa soudeležen pri umoru. Ze pred prihodom novega poštarja je razmišljal, na kak način bi mogel ostati še dalje v Bogatiću, ki se mu je silno priljubil. Govoril je o tem s poštinskim slugo Martinovićem, ki je predlagal, naj v to svrhu ubijeta novega upravnika Nikolića, onenita blagajno in si razdelita denar. Na ta način bi prišla oba do denarja, ki sta ga bila tako potrebna. Nedić pa bi ostal v Bogatiću še nekaj časa, dokler ne bi bila v Beogradu rešena njegova prošnja, da ostane še nade! na svojem starem mestu. Nedić je privolil v ta načrt, toda je pod pogojem, da ubije Nikolića Martinović. Nato je odšel v Sabac, kjer je ostal tri dni. Usodenega dne pa je ob 10. zvečer zajahal konja in se vrnil v Bogatić, kjer se je takoj sestal z Martinovićem, kateremu je dal svoj samokres. Nato je odšel na pošto in prosil Nikolića, da bi smel tamkaj prenočiti, češ da hoče naslednjega dne odnesti svoje stvari. Nikolić je privolil v to, na kar sta oba kmalu zaspala. Nedić seveda samo navidezno. Ze čez pol ure nato je namreč vstal, odprl previdno vrata in poklical slugo Martinovića, ki je ta-

Danes nepreklicno zadnjikrat „Gašpar Vuk“
Drama iz krajev večnega snega in ledu v 5 velikih dejanjih v glavni vlogi lepa **Eva Novak**
Izven programa: „Lev se budi“, izredna smejalna burka v 2 dejanjih. Najnovejši berlinski „Deulig-Journal“ št. 49., zanimivi svetovni dogodki. Jutri veliko iznenadenje! Pozor na jutrajšnji oglas!
Predstave ob 4., pol 6., pol 8., in 9. uri.
Kino „Ljubljanski dvor“
Telefon 730.

koj po vstopu pognal spečemu poštnemu upravitelju Nikoliću kroglo v sence, oplenil nato blagajno in razdelil denar z Nedićem.

Poštni sluga Milosav Martinović, ki je bil seveda takoj nato aretiran, je odločno zanimal vsako krivdo. Niti o umoru, niti o morilecu ni hotel vedeti niti najmanjši stvari. Pri ponovnem zasliševanju pa je srezki poglavar opazil na njegovi suknji tri krvne madeže, ki so postali zanj usodopolni. Suknja je bila takoj poslana na bakteriološko postajo v Sabac, kjer so ugotovili, da so madeži v resnici od človeške krvi. Čeprav Martinović niti po tej ugotovitvi ni hotel priznati zločina, vendar je jasno, da je bil tudi on udeležen pri umoru Nikolića. Ni izključeno niti to, da je po Nedićevi izpovedi v resnici Martinović ubijalec Nikolića. Zabo govore v prvi vrsti krvni madeži, ki so jih našli na njegovi suknji.

Združene neodvisne strokovne organizacije

sklicujejo v nedeljo, dne 3. januarja 1926, ob pol 10. dop. v dvorani restavracije „pri Levu“ na Gosposvetski c. 16 v Ljubljani **zaupniški zbor**

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo predsedstva, poda g. R. Juvan.
2. Strokovno gibanje delavcev in nameščencev, poročata gg. dr. Joža Bohinjec in Val. Urbančič.
3. Volitve v Delavsko zbornico, poroča g. Vladimir Kravos.
4. Slučajnost.

Pozivamo vse vabljene organizacije, da pošljejo na ta zbor sigurno svoje zastopnike, da dostojno in stvarno manifestirajo za naš socializem proti klerikalizmu in internacionalizmu.

Najvažnejšo točko dnevnega reda tvorijo volitve v Delavsko zbornico, katerim mora celokupno naše delavstvo posvetiti vso pažnjo.

Odzovite se torej vabilu in vsi na zbor!

Za Glavni volilni odbor Neodvisne delavske liste

Rudolf Juvan l. r. Dr. Joža Bohinjec l. r. Valentin A. Urbančič l. r.

— Čuvajte svoje lce od kvarljivega učinka mila, ki Vam povzroča mozolje, prezgodnje gube in druge kožne izpuščaje. Uporabljajte za umivanje lic oz. obraza edino perfektno in od mnogih zdravnikov priporočeno sredstvo pariško emulzijo „Visagine Adellina Patti“, s katero boste dosegli trajno svežost polti in odstranili vse kožne bolezni. Priznanja, prihajajo vsa dneva. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah za ceno Din 30 stekleničica. Glavno skladišče za Jugoslavijo: Zagreb, Gajeva ulica 8.

Danes zadnji dan Najveselejši mož Dunaja

Marija Gorda
Mihael Varkonyi

Predstave pop. 3. pol 5. 6. pol 8. in 9.

Kino Ideal

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama
Sreda, 30.: „Za narodov blagor“. F. Cetrtek, 31.: Zaprto.
Petek, 1.: ob 3.: „Periferija“. Ljudska predstava po znanih cenah. Izv. Ob 8.: „Za peljivka“. Ljudska predstava po znanih cenah. Izv.
Sobota, 2.: „Profesor Storićin“. C.
Nedelja, 3.: ob 3.: „Kraljične Vidke kresna noč“. Pravljicična igra s petjem in godbo v štirih dejanjih. Otroška predstava po nizkih cenah. Izv. Ob 8.: „Pegica mojega srca“. Ljudska predstava po znanih cenah. Izv.
Ponedeljek, 4.: „Veronika Deseniška“. E.

Ljubljanska opera
Sreda, 30.: „Eva“. C.
Cetrtek, 31.: ob 4.: „Orfej v podzemlju“. Ljud. predstava po znanih cenah. Izv.
Petek, 1.: ob 3.: „Hoffmannove pripovedke“. Ljudska predstava po znanih cenah. Izv.
Sobota, 2.: „Orfej v podzemlju“. D.
Nedelja, 3.: ob 3.: „Manon“. Ljudska predstava po znanih cenah. Izv. Ob 8.: „Sev-

ce iz lecta“. „Poziv na ples“, „Capriccio espagnole“. Pantomimični baleti. Ljudska predstava po znanih cenah. Izv.
Ponedeljek, 4.: Zaprto.

Mariborsko gledališče
Sreda, 30.: Zaprto.
Cetrtek, 31.: Zaprto.
Petek, 1.: ob 3.: „Trnjulčica“. Otroška predstava. Ob 8.: „Stambulski rožar“. Sobota, 2.: „Sumljiva oseba“. A. (Kuponi.)

J. B. Foersterjeva opera „Eva“. Danes 30. t. m. se izvala petič na ljubljanskem odru J. B. Foersterjeva opera „Eva“, katere snov je povzeta po drami Gabrijele Preislove. Vprizoritev je za ljubljansko gledališče zelo častna in le izraz prijateljskih kulturnih stikov med čezslovaškimi in slovenskim narodom. Izvrstno petje in igranje tiplenežna češkega kmeta po našem odličnem baritonistu Holodkovu je pri vseh dosedanjih predstavah vzbujalo močne aplavze pri odprtih scenah. Pevsko prav dobro podana vloga Maneka po g. Banovcu in močnega vloga Eve, ki jo pole ga Thierry-Kavčnikova, jamčijo poleg zelo dostojne ostale zasedbe za lep umetniški užitek. Predstava se vrši za red C.

Baletni večer v ljubljanski operi

Nova prva plesalka in obenem učiteljica našega zelo skromnega baleta, gđ. M. Tuljakova polagoma vendarle dosega uspehe. Zaradi neprestanega izpreminjanja v vodstvu, metodah in osebju našega baleta je razumljivo, da doslej ni bilo opaziti napredka. Gđ. Tuljakova je sama dobra plesalka, je očitveno spretna in vztrajna v poučevanju in kaže tudi kot režiserka dosti okusa. Še nedavno smo brez krivice lahko trdili, da je naš balet na zelo šibkih nogah in vodenega temperamenta. Snoči smo bili z njim lahko zadovoljni: kot začetnik je dokazal, da se lepo razvije, ako vztraja in se popolni. Menda kvartet dobrih plesalke in plesalcev, z gđ. Tuljakovo in g. Golovinom tvorijo sekste, ki je sposoben sčasoma ustvariti predstave, dostojne našega opernega gledališča.

Baranovičev balet v treh slikah „Srce iz lecta“ so vrgli l. decembra t. l. mnogo premalo pripravljen in opremljen na oder. Gra jane nedostatke so medtem odpravili ter prinesli snoči balet znova v dosti boljši formi. Pikantna, moderna glasha s prav izvrstno uporabljenimi narodnimi slovenskimi, hrvatskimi in srbskimi pesmimi in plesi je zelo zanimiva, le včasih nekam preveč

apartna. „Takle jugoslovanski jazz band je strašno čuden!“ je strmel neki gospod. Čuden pa je še nekaj: da zna nekdo naša dekleta tako strašno neokusno maskirati in obleči. Gđ. Tuljakova, g. Golovin in g. Jančar so opravili dobro svoje nalogo: v ansamblu pa gre pohvala zlasti konjickom. V finalu pri nekaterih ritem še vedno peša. Zato je zelo prav, da so pritegnili tudi zbor: naučil se bo ritmično plesati, česar marsikdo še ne zna. Balet je v 1. in 3. sliki dokaj prazen; prav dober pa v 2. sliki.

Bolje je ugajala baletna pantomina „Poziv na ples“ s krasno Weberjevo godbo. Gđ. Tuljakova je priredila prav okusno prizorišče ter so balet g. Golovin, Tuljakova, Moharjeva in zbor izvajali v lepih opravih popolnoma zadovoljivo.

Takisto je ugajala baletna slika „Capriccio espagnole“ v veleznaimivo glasbo Rimskega Korsakova. Tudi to je gđ. Tuljakova zelo lepo in slikovito režirala. Izvajanje zbora ter solistov g. g. Tuljakove, Golovina in Jančarja je bilo dosti temperamentno, le v finalu opešano.

V splošnem smo bil torej snoči lahko zadovoljni v nadi, da pojde poslej naš balet navzgor.

Prvi balet je dirigiral g. Polić, druga dva pa g. dr. Svara, ki je bil končno pozvan celo na oder.

Starega in novega leta dan v ljubljanskem gledališču. Ljubljansko gledališče se poslovi od starega leta z veselo opereto „Orfej v podzemlju“, ki se vprizori na Silvestrovo ob štirih popoldne v opernem gledališču. Kdor se hoče na starega leta dan prijetno zabavati in razveseliti, naj poseti to predstavo. Na novega leta dan sta v dramati dve predstavi in sicer ob treh popoldne priljubljena „Periferija“ z go Nablocko in g. Rogozom v glavnih vlogah, zvečer ob 8. pa Golarjeva ljudska igra „Zapeljivka“, ki je vzbudila obilo šuma in zanimanja. V glavnih vlogah nastopijo gg. Juvanova, Marija Vera, Rakarjeva, Gregorin, Levar, Lipah itd. V opernem gledališču pojejo na novega leta dan ob 3. popoldne po daljšem odmoru „Hoffmannove pripovedke“, ki spadajo med najprijetnejša dela svetovnega opernega repertoarja. Pri nas pole Hoffmannova g. Banovec, Antonioja ga Lovšetova, Giulietta ga Poličeva, Olympio ga Kocunavova, Nikolala g. Potečkova, glas matere Ropasova, Lindorfa, Copelliusa, Dappertutta in Mirakija g. Rumpelj, Crespia g. Zupan in Spalanzanija g. Mohorič, slugo g. Rus, Hermana g. Šubelj, Dirigira g. Balatka, režira g. Bučar. Vse tu navedene predstave se igrajo kot ljudske predstave po znanih cenah.

Domače vesti

Cenjenim naročnikom!

Včerašnji številki Jutra smo priložili prazne položnice in prosimo cenjene naročnike, da nam z njimi pošljejo naročnino za prihodnje leto. Naročnina v letu 1926. ostane ista kot letos. Za en mesec znaša 25 Din, za četrt leta 75 Din, za pol leta 150 Din, za celo leto 300 Din.

Računamo trdno na to, da nam ostanejo vsi dosedanja naročniki zvesti tudi v novem letu, a da nam pridobe še novih prijateljev. Da jim prihranimo dopisovanje in poenostavimo posel v upravi, bomo smatrali, da ostane vsak dosedanja naročnik še naprej naročnik, ako nam izrecno ne sporoči, da preneha to biti. Cenjene naročnike prosimo, da nam čim prej — najkasneje pa prvi teden prihodnjega leta — pošljejo naročnino za leto 1926. in to po možnosti vsaj za četrt leta naprej, če že ne za pol ali za celo leto, ker s tem sebi in listu olajšajo poslovanje.

Uprava «JUTRA».

Novinarska solidarnost

Ljubljanske novine (dabome z «Jutrom» na čelu) so objavile zanimivo novico, da so varnostni organi v Novi Gradski zaplenili kovček, v katerem je bilo 760.000 donarjenih dinarskih tisočakov — skupno torej za 760.000 Din. Res, da je 760.000 Din prav čedna vsotica, ampak oni «skupno torej» ga vseeno pihne. Ako namreč v nečednih mislih preračunavaš 760.000 tisočakov v dinarje, te to še mnogo, mnogo več kakor onih «skupno torej» 760.000 Din. Namreč: 760.000 000 Din! To pa je že upravi horendna svota. A kaj se to v naglici tiče slovenskega novinarja, ko so vendar tudi hrvaški in srbske novine multiplicirale 760.000 tisočakov le na 760.000 Din. Troje ničel, ki se pri novinarskih plačah tako uporno vrstijo kvečkemu za dvoiko ali trojko, je pri milijonskih vsotah brez pomembnejše vloge, posebno če gre kar za 760.000 tisočakov, in če so še ti donarejeni. Novinarska solidarnost pa le ima svojo veljavo. Tudi pri «plonkanju».

M. A. C.

* Spomenik kralja Petra v Sarajevu. Pri pravljajna dela za spomenik kralju Petru Osvoboditelju v Sarajevu se bližajo koncu. Za spomenik, ki se odkrije prihodnje leto, je zbranih doslej nad dva milijona dinarjev. Mesta občina je na svoje stroške razstavila zemljišče v izmeri 8000 m², sredi katerega bo stal spomenik.

* Odlikovanje. Predsednik francoske republike je podelil bivšemu generalnemu tajniku trgovske zbornice v Zagrebu in predsedniku zagrebske organizacije SDS g. Milanu Krešiču zlati oficirski križec francoske legije časti. Slavnostna izročitev visokega odlikovanja se bo vršila te dni v prostorih francoske konzulata.

* Izpremembe v šolski službi. Premiščeni sta: učiteljica na osnovni šoli v Mostah pri Ljubljani Helena Franke na prvo dekliško osnovno šolo v Ljubljani, učiteljica v Zapotoku Marija Pegan-Sušteršič pa v St. Jurji pri Grosupljem. Upokojeni so učiteljica Marija Hušner in učitelj Tomaž Stanl — obo v Rušah ob Dravi, učiteljica Gabrijela Pirolić v Timah pri Slovenski Bistrici in šolski upravitelj Leopold Vidgar pri Sv. Janezu na Vini gori.

* Za državnega podtajnika v finančnem ministru je bil imenovan državni svetnik g. Andra Petrovič. Petrovič je znan kot strokovnjak v davčnih vprašanjih in je bil imenovan za državnega podtajnika predvsem radi tega, da izvede na podlagi zakonskega načrta o izenačenju davkov organizacijo neposrednih davkov.

* Nakrajsna brzojavna zveza z Ameriko. Kakor je bilo naše ministru pošte in brzojav obveščeno, le med južno Evropo in Ameriko upostavljena nova brzojavna zveza, ki je za sedež nakrajsa. Po tej liniji se bodo odposiljale one brzojave, na katerih se bo nahajala oznaka «Via Italikabel».

* Razpisna službena mesta. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razpisuje za okoliš mariborske ekspoziture službo zdravniška-uradnika za nadziranje. Plača znaša po določilih službenega pravilnika za zdravnike 30.000 dinarjev na leto; razen tega ima zdravnik pravico do rodnih sked doklade. Ako bi pozili za namestitev zdravniška-uradnika ne bili dan, se namesti zdravnik pogodbeno. V tem primeru mu pri pada ista plača z 10% doplačilom, rodnosko doklado in ugodnostmi, ki jih določa pogodba. — Predsedništvo deželnega sodišča v Ljubljani odda poduradniško mesto, v podrejeni vrsti tudi mesto sodnega slike pri okrajnem sodišču v Kranju; prav tako se oddajo vsa druga mesta poduradnikov ali sodnih slug, ki bi se izpraznila zaradi raz-

pis ali med razpisom. Interesente opozarjamo na razpis v «Uradnem listu».

* Iz «Uradnega lista». Včerašnja številka «Uradnega lista» ljubljanske in mariborske oblasti objavlja kot dodatek k specialnim določilom pravilnika o higijenskih in tehničnih varnostnih odredbah v podjetjih a) pravilnik za lesno industrijo, b) predelovanje kovin in predpisi za njih obdelovanje, c) predpisi za opekarne, d) predpisi za dvigala, e) varnostni predpisi za pivovarne in tvornice slađa in f) varnostne odredbe pri izdelovanju in polnjenju mineralnih vod, penine in uporabljanja ogljikove kisline.

* Smrt zagrebskega vseučiliškega profesorja. V Zagrebu je umrl na sveti večer, za-

det od kapi, vseučilišni profesor dr. Mihaljo Joannović, rodom iz Novega Sela v Banatu. Medicinske študije je dovršil v Beogradu, specializiral pa se je v Parizu in Berlinu. V Zagrebu je predaval na pravni fakulteti upravno higijeno, na filozofski higijeno in bakteriologijo, na farmacevtskem tečaju lekarniški zakon.

* Smrtna kosa. V Ptuju je umrl o božičnih praznikih g. Ivan Kloboučar, dež. sodni svetnik v pok. Pokojnik je bil rodom iz Središča, vedno vnet zagovornik in zaščitnik našega naroda. Pred upokojitvijo je bil predsednik sodišča v Ptuju. Umrl je v mestni sirotišnici, kjer je našel po upokojitvi svoje zadnje zavetje. — Včera je umrla v St. Pavlu pri Prebrodu gospa Marija Marinc, mati lesnega trgovca g. Ernesta Marinc v Celju. Pogreb bo v četrtek 31. t. m. ob 10. dopoldne na farnem pokopališču v St. Pavlu. — V Ptuju je umrl 28. t. m. po kratki bolezni g. Ignacij Muren, preglednik finančne kontrole v pokuju. Pogreb se bo vršil danes, ob 14. uri iz bolnice na mestno pokopališče. — V Kozani pri Gorici je preminula na sveti večer v cvetju njene dobe gospa Elvira Jerčeva v rol. Princice soproga notarja g. dr. Jerčeh v Radečah pri Zidanem mostu. Pokojnica je bila vzorna žena in mati ter je vsled svoje izredne ljubeznivosti in blagega značaja živela veliki ugled. Bolehala je že dal časa. Šla je iskat zdravja v svoj rojstni kraj na solčno Gorisko, kjer pa jo le smrt rešila težkega trpljenja. Pokopali so jo na domačem pokopališču v Kozani. — V Zagorju ob Savi je umrla dne 29. t. m. v 77 letu starosti gospa Jera Lazar. Pogreb bo danes, ob 16. uri Blagim spomin, žalujemo naše iskreno so-

žalje!

* Pogreb umrlega tržiškega tovarnarja g. Andreja Gassnerja se vrši v Bludenzu na Vorarlberškem, ne v Bolcanu, kakor smo pomotoma poročali včeraj. Pogreha se udeležijo tudi deputacija tržiške občinskega odbora z županom g. Lomcarjem na čelu.

* Petdesetletnica «Cillier Zeitung». S svojo božično številko je Cillier Zeitung, ki se je pred prevarom imenovala «Deutsche Wacht», končala svoje 50 letno. Ob tej priliki je prinesla širok uvodni članek, s katerim dale pregled svojega delovanja in lepša z iskanimi besedami svoje počette. Pravi, da je stala polna nade celih petdeset let v obrambnem boju, v katerem se je morala umikati, dokler se lei v grozni usodi ni porila zadnja postojanka. In koncu zatrjuje da ostane vedno kristalnočista zaščitnica nemškega naroda, kalit ljubezen do naroda je njena vodilna zvezda vsepovsod.

* Portugalske kolonije. Ker se perifodno pojavljajo in iznemazno tendencijne vesti o event. odstopu portugalskih kolonij neki veseliti, na naproka poslanstvo portu galske republike za objavo sledečega komunikeja: Poslanstvo Portugala izrecno in formalno izjavlja, da nikdo nima pravice niti povoda trditi, da se je sploh kdaj mislilo odstopiti ali oddati portugalske kolonije in da Portugalska nikdar ne bo odstopila nobene svojih kolonij niti Nemčiji niti katerikoli drugi veseliti.

* Društvo slovenskih književnikov poziva vsa prizadeta kulturna društva, da mu pismeno javijo svoj pristop k Jugoslovanski sekciji Mednarodne literature in umetniške zveze v Parizu. Pristop k sekciji naj javijo čimprej, ker se bo vršila v najkrajšem času ustanovna konferenca navedene sekcije v Zagrebu. Ob tej priliki se bo obravnaval kot najvažnejša točka načrt zakona o avtorskem pravu, ki pride nato pred narodno skupščino. — Društvo slovenskih književnikov.

* Zrebanje loterije «Doma ubogih» v Mariboru. Odbor «Doma ubogih» je na svoji zadnji seji pred prazniki sklepal o zrebanju dobrodelne loterije, ki bi se imelo izvršiti dne 1. januarja 1926. Konstatiral je, da ni dovolj srečk razprodanih, da bi se mogel iz zrebanja tudi glavni dobiček, to le endružinska hiša. Dasi dopušča načrt loterije v slučaju, da ni prodanih nad polovico srečk, tudi zrebanje brez glavnega dobička, je odbor vseeno sklenil, da se glavni dobiček mora izrebaniti, zato le raie zaprosil pristojno oblast za preložitve zrebanja na 1. september 1926. Sporočamo to občinstvu, ki je srečke že kupilo, z željo, da agitira in priporoča srečke v nakup vsem, ki jih še nima.

* Velika defraudacija v Vinkovcih. Po na logu državnega pravdnictva le bil predvčerajšnjim v Vinkovcih aretiran predstojnik tamkašnje tobačnega skladišča Arangelj Stefanović in sicer zaradi defraudacije in zlorabe uradne oblasti. Stefanović je okodno val državo za 200.000 Din. Vodil le napačne seznamke delavcev, ki faktično niso bili na jeti, prebitek zaračunane mezde pa le porabil zase. Živel je zelo potratno ter je imel dva avtomobila.

* Aretacija komunistov v Zagrebu. V zvezi z beografsko afero «Rdeče pomoči» sta bila predvčerajšnjim v Zagrebu aretirana Kamilo Horvat in privatni uradnik J. Mišić. Pri njih so bili zaplenjeni razni spisi, ki jih sedaj policija proučava.

* Ubegei morlec. V noči na 21. t. m. je 18 letni Janer Skoflanc, pristojen v Cerklje in stanujoč v Črenčevah, umoril 16 letnega posestnikovega sina Albina Arnska iz Leskovca. Zavil je njegovo truplo v ruho in je nato položil na lavno vozno pot, sam pa le izginil brez sledu. Skoflanc je srednje močne postave, okroglega obraza. Kostanjeh las in oblečen v črn suknjič, žametaste hlače, črne čevlje in nosi na glavi sportno čepico.

* Velika defraudacija v Vinkovcih. Po na logu državnega pravdnictva le bil predvčerajšnjim v Vinkovcih aretiran predstojnik tamkašnje tobačnega skladišča Arangelj Stefanović in sicer zaradi defraudacije in zlorabe uradne oblasti. Stefanović je okodno val državo za 200.000 Din. Vodil le napačne seznamke delavcev, ki faktično niso bili na jeti, prebitek zaračunane mezde pa le porabil zase. Živel je zelo potratno ter je imel dva avtomobila.

* Aretacija komunistov v Zagrebu. V zvezi z beografsko afero «Rdeče pomoči» sta bila predvčerajšnjim v Zagrebu aretirana Kamilo Horvat in privatni uradnik J. Mišić. Pri njih so bili zaplenjeni razni spisi, ki jih sedaj policija proučava.

* Ubegei morlec. V noči na 21. t. m. je 18 letni Janer Skoflanc, pristojen v Cerklje in stanujoč v Črenčevah, umoril 16 letnega posestnikovega sina Albina Arnska iz Leskovca. Zavil je njegovo truplo v ruho in je nato položil na lavno vozno pot, sam pa le izginil brez sledu. Skoflanc je srednje močne postave, okroglega obraza. Kostanjeh las in oblečen v črn suknjič, žametaste hlače, črne čevlje in nosi na glavi sportno čepico.

* Velika defraudacija v Vinkovcih. Po na logu državnega pravdnictva le bil predvčerajšnjim v Vinkovcih aretiran predstojnik tamkašnje tobačnega skladišča Arangelj Stefanović in sicer zaradi defraudacije in zlorabe uradne oblasti. Stefanović je okodno val državo za 200.000 Din. Vodil le napačne seznamke delavcev, ki faktično niso bili na jeti, prebitek zaračunane mezde pa le porabil zase. Živel je zelo potratno ter je imel dva avtomobila.

* Aretacija komunistov v Zagrebu. V zvezi z beografsko afero «Rdeče pomoči» sta bila predvčerajšnjim v Zagrebu aretirana Kamilo Horvat in privatni uradnik J. Mišić. Pri njih so bili zaplenjeni razni spisi, ki jih sedaj policija proučava.

* Ubegei morlec. V noči na 21. t. m. je 18 letni Janer Skoflanc, pristojen v Cerklje in stanujoč v Črenčevah, umoril 16 letnega posestnikovega sina Albina Arnska iz Leskovca. Zavil je njegovo truplo v ruho in je nato položil na lavno vozno pot, sam pa le izginil brez sledu. Skoflanc je srednje močne postave, okroglega obraza. Kostanjeh las in oblečen v črn suknjič, žametaste hlače, črne čevlje in nosi na glavi sportno čepico.

* Velika defraudacija v Vinkovcih. Po na logu državnega pravdnictva le bil predvčerajšnjim v Vinkovcih aretiran predstojnik tamkašnje tobačnega skladišča Arangelj Stefanović in sicer zaradi defraudacije in zlorabe uradne oblasti. Stefanović je okodno val državo za 200.000 Din. Vodil le napačne seznamke delavcev, ki faktično niso bili na jeti, prebitek zaračunane mezde pa le porabil zase. Živel je zelo potratno ter je imel dva avtomobila.

* Aretacija komunistov v Zagrebu. V zvezi z beografsko afero «Rdeče pomoči» sta bila predvčerajšnjim v Zagrebu aretirana Kamilo Horvat in privatni uradnik J. Mišić. Pri njih so bili zaplenjeni razni spisi, ki jih sedaj policija proučava.

* Ubegei morlec. V noči na 21. t. m. je 18 letni Janer Skoflanc, pristojen v Cerklje in stanujoč v Črenčevah, umoril 16 letnega posestnikovega sina Albina Arnska iz Leskovca. Zavil je njegovo truplo v ruho in je nato položil na lavno vozno pot, sam pa le izginil brez sledu. Skoflanc je srednje močne postave, okroglega obraza. Kostanjeh las in oblečen v črn suknjič, žametaste hlače, črne čevlje in nosi na glavi sportno čepico.

* Velika defraudacija v Vinkovcih. Po na logu državnega pravdnictva le bil predvčerajšnjim v Vinkovcih aretiran predstojnik tamkašnje tobačnega skladišča Arangelj Stefanović in sicer zaradi defraudacije in zlorabe uradne oblasti. Stefanović je okodno val državo za 200.000 Din. Vodil le napačne seznamke delavcev, ki faktično niso bili na jeti, prebitek zaračunane mezde pa le porabil zase. Živel je zelo potratno ter je imel dva avtomobila.

* Aretacija komunistov v Zagrebu. V zvezi z beografsko afero «Rdeče pomoči» sta bila predvčerajšnjim v Zagrebu aretirana Kamilo Horvat in privatni uradnik J. Mišić. Pri njih so bili zaplenjeni razni spisi, ki jih sedaj policija proučava.

* Ubegei morlec. V noči na 21. t. m. je 18 letni Janer Skoflanc, pristojen v Cerklje in stanujoč v Črenčevah, umoril 16 letnega posestnikovega sina Albina Arnska iz Leskovca. Zavil je njegovo truplo v ruho in je nato položil na lavno vozno pot, sam pa le izginil brez sledu. Skoflanc je srednje močne postave, okroglega obraza. Kostanjeh las in oblečen v črn suknjič, žametaste hlače, črne čevlje in nosi na glavi sportno čepico.

* Velika defraudacija v Vinkovcih. Po na logu državnega pravdnictva le bil predvčerajšnjim v Vinkovcih aretiran predstojnik tamkašnje tobačnega skladišča Arangelj Stefanović in sicer zaradi defraudacije in zlorabe uradne oblasti. Stefanović je okodno val državo za 200.000 Din. Vodil le napačne seznamke delavcev, ki faktično niso bili na jeti, prebitek zaračunane mezde pa le porabil zase. Živel je zelo potratno ter je imel dva avtomobila.

* Aretacija komunistov v Zagrebu. V zvezi z beografsko afero «Rdeče pomoči» sta bila predvčerajšnjim v Zagrebu aretirana Kamilo Horvat in privatni uradnik J. Mišić. Pri njih so bili zaplenjeni razni spisi, ki jih sedaj policija proučava.

* Ubegei morlec. V noči na 21. t. m. je 18 letni Janer Skoflanc, pristojen v Cerklje in stanujoč v Črenčevah, umoril 16 letnega posestnikovega sina Albina Arnska iz Leskovca. Zavil je njegovo truplo v ruho in je nato položil na lavno vozno pot, sam pa le izginil brez sledu. Skoflanc je srednje močne postave, okroglega obraza. Kostanjeh las in oblečen v črn suknjič, žametaste hlače, črne čevlje in nosi na glavi sportno čepico.

* Velika defraudacija v Vinkovcih. Po na logu državnega pravdnictva le bil predvčerajšnjim v Vinkovcih aretiran predstojnik tamkašnje tobačnega skladišča Arangelj Stefanović in sicer zaradi defraudacije in zlorabe uradne oblasti. Stefanović je okodno val državo za 200.000 Din. Vodil le napačne seznamke delavcev, ki faktično niso bili na jeti, prebitek zaračunane mezde pa le porabil zase. Živel je zelo potratno ter je imel dva avtomobila.

* Aretacija komunistov v Zagrebu. V zvezi z beografsko afero «Rdeče pomoči» sta bila predvčerajšnjim v Zagrebu aretirana Kamilo Horvat in privatni uradnik J. Mišić. Pri njih so bili zaplenjeni razni spisi, ki jih sedaj policija proučava.

* Ubegei morlec. V noči na 21. t. m. je 18 letni Janer Skoflanc, pristojen v Cerklje in stanujoč v Črenčevah, umoril 16 letnega posestnikovega sina Albina Arnska iz Leskovca. Zavil je njegovo truplo v ruho in je nato položil na lavno vozno pot, sam pa le izginil brez sledu. Skoflanc je srednje močne postave, okroglega obraza. Kostanjeh las in oblečen v črn suknjič, žametaste hlače, črne čevlje in nosi na glavi sportno čepico.

* Velika defraudacija v Vinkovcih. Po na logu državnega pravdnictva le bil predvčerajšnjim v Vinkovcih aretiran predstojnik tamkašnje tobačnega skladišča Arangelj Stefanović in sicer zaradi defraudacije in zlorabe uradne oblasti. Stefanović je okodno val državo za 200.000 Din. Vodil le napačne seznamke delavcev, ki faktično niso bili na jeti, prebitek zaračunane mezde pa le porabil zase. Živel je zelo potratno ter je imel dva avtomobila.

* Aretacija komunistov v Zagrebu. V zvezi z beografsko afero «Rdeče pomoči» sta bila predvčerajšnjim v Zagrebu aretirana Kamilo Horvat in privatni uradnik J. Mišić. Pri njih so bili zaplenjeni razni spisi, ki jih sedaj policija proučava.

* Ubegei morlec. V noči na 21. t. m. je 18 letni Janer Skoflanc, pristojen v Cerklje in stanujoč v Črenčevah, umoril 16 letnega posestnikovega sina Albina Arnska iz Leskovca. Zavil je njegovo truplo v ruho in je nato položil na lavno vozno pot, sam pa le izginil brez sledu. Skoflanc je srednje močne postave, okroglega obraza. Kostanjeh las in oblečen v črn suknjič, žametaste hlače, črne čevlje in nosi na glavi sportno čepico.

* Velika defraudacija v Vinkovcih. Po na logu državnega pravdnictva le bil predvčerajšnjim v Vinkovcih aretiran predstojnik tamkašnje tobačnega skladišča Arangelj Stefanović in sicer zaradi defraudacije in zlorabe uradne oblasti. Stefanović je okodno val državo za 200.000 Din. Vodil le napačne seznamke delavcev, ki faktično niso bili na jeti, prebitek zaračunane mezde pa le porabil zase. Živel je zelo potratno ter je imel dva avtomobila.

* Aretacija komunistov v Zagrebu. V zvezi z beografsko afero «Rdeče pomoči» sta bila predvčerajšnjim v Zagrebu aretirana Kamilo Horvat in privatni uradnik J. Mišić. Pri njih so bili zaplenjeni razni spisi, ki jih sedaj policija proučava.

* Ubegei morlec. V noči na 21. t. m. je 18 letni Janer Skoflanc, pristojen v Cerklje in stanujoč v Črenčevah, umoril 16 letnega posestnikovega sina Albina Arnska iz Leskovca. Zavil je njegovo truplo v ruho in je nato položil na lavno vozno pot, sam pa le izginil brez sledu. Skoflanc je srednje močne postave, okroglega obraza. Kostanjeh las in oblečen v črn suknjič, žametaste hlače, črne čevlje in nosi na glavi sportno čepico.

* Velika defraudacija v Vinkovcih. Po na logu državnega pravdnictva le bil predvčerajšnjim v Vinkovcih aretiran predstojnik tamkašnje tobačnega skladišča Arangelj Stefanović in sicer zaradi defraudacije in zlorabe uradne oblasti. Stefanović je okodno val državo za 200.000 Din. Vodil le napačne seznamke delavcev, ki faktično niso bili na jeti, prebitek zaračunane mezde pa le porabil zase. Živel je zelo potratno ter je imel dva avtomobila.

* Aretacija komunistov v Zagrebu. V zvezi z beografsko afero «Rdeče pomoči» sta bila predvčerajšnjim v Zagrebu aretirana Kamilo Horvat in privatni uradnik J. Mišić. Pri njih so bili zaplenjeni razni spisi, ki jih sedaj policija proučava.

* Ubegei morlec. V noči na 21. t. m. je 18 letni Janer Skoflanc, pristojen v Cerklje in stanujoč v Črenčevah, umoril 16 letnega posestnikovega sina Albina Arnska iz Leskovca. Zavil je njegovo truplo v ruho in je nato položil na lavno vozno pot, sam pa le izginil brez sledu. Skoflanc je srednje močne postave, okroglega obraza. Kostanjeh las in oblečen v črn suknjič, žametaste hlače, črne čevlje in nosi na glavi sportno čepico.

* Velika defraudacija v Vinkovcih. Po na logu državnega pravdnictva le bil predvčerajšnjim v Vinkovcih aretiran predstojnik tamkašnje tobačnega skladišča Arangelj Stefanović in sicer zaradi defraudacije in zlorabe uradne oblasti. Stefanović je okodno val državo za 200.000 Din. Vodil le napačne seznamke delavcev, ki faktično niso bili na jeti, prebitek zaračunane mezde pa le porabil zase. Živel je zelo potratno ter je imel dva avtomobila.

* Aretacija komunistov v Zagrebu. V zvezi z beografsko afero «Rdeče pomoči» sta bila predvčerajšnjim v Zagrebu aretirana Kamilo Horvat in privatni uradnik J. Mišić. Pri njih so bili zaplenjeni razni spisi, ki jih sedaj policija proučava.

* Ubegei morlec. V noči na 21. t. m. je 18 letni Janer Skoflanc, pristojen v Cerklje in stanujoč v Črenčevah, umoril 16 letnega posestnikovega sina Albina Arnska iz Leskovca. Zavil je njegovo truplo v ruho in je nato položil na lavno vozno pot, sam pa le izginil brez sledu. Skoflanc je srednje močne postave, okroglega obraza. Kostanjeh las in oblečen v črn suknjič, žametaste hlače, črne čevlje in nosi na glavi sportno čepico.

* Velika defraudacija v Vinkovcih. Po na logu državnega pravdnictva le bil predvčerajšnjim v Vinkovcih aretiran predstojnik tamkašnje tobačnega skladišča Arangelj Stefanović in sicer zaradi defraudacije in zlorabe uradne oblasti. Stefanović je okodno val državo za 200.000 Din. Vodil le napačne seznamke delavcev, ki faktično niso bili na jeti, prebitek zaračunane mezde pa le porabil zase. Živel je zelo potratno ter je imel dva avtomobila.

* Aretacija komunistov v Zagrebu. V zvezi z beografsko afero «Rdeče pomoči» sta bila predvčerajšnjim v Zagrebu aretirana Kamilo Horvat in privatni uradnik J. Mišić. Pri njih so bili zaplenjeni razni spisi, ki jih sedaj policija proučava.

* Ubegei morlec. V noči na 21. t. m. je 18 letni Janer Skoflanc, pristojen v Cerklje in stanujoč v Črenčevah, umoril 16 letnega posestnikovega sina Albina Arnska iz Leskovca. Zavil je njegovo truplo v ruho in je nato položil na lavno vozno pot, sam pa le izginil brez sledu. Skoflanc je srednje močne postave, okroglega obraza. Kostanjeh las in oblečen v črn suknjič, žametaste hlače, črne čevlje in nosi na glavi sportno čepico.

* Velika defraudacija v Vinkovcih. Po na logu državnega pravdnictva le bil predvčerajšnjim v Vinkovcih aretiran predstojnik tamkašnje tobačnega skladišča Arangelj Stefanović in sicer zaradi defraudacije in zlorabe uradne oblasti. Stefanović je okodno val državo za 200.000 Din. Vodil le napačne seznamke delavcev, ki faktično niso bili na jeti, prebitek zaračunane mezde pa le porabil zase. Živel je zelo potratno ter je imel dva avtomobila.

* Aretacija komunistov v Zagrebu. V zvezi z beografsko afero «Rdeče pomoči» sta bila predvčerajšnjim v Zagrebu aretirana Kamilo Horvat in privatni uradnik J. Mišić. Pri njih so bili zaplenjeni razni spisi, ki jih sedaj policija proučava.

* Ubegei morlec. V noči na 21. t. m. je 18 letni Janer Skoflanc, pristojen v Cerklje in stanujoč v Črenčevah, umoril 16 letnega posestnikovega sina Albina Arnska iz Leskovca. Zavil je njegovo truplo v ruho in je nato položil na lavno vozno pot, sam pa le izginil brez sledu. Skoflanc je srednje močne postave, okroglega obraza. Kostanjeh las in oblečen v črn suknjič, žametaste hlače, črne čevlje in nosi na glavi sportno čepico.

* Velika defraudacija v Vinkovcih. Po na logu državnega pravdnictva le bil predvčerajšnjim v Vinkovcih aretiran predstojnik tamkašnje tobačnega skladišča Arangelj Stefanović in sicer zaradi defraudacije in zlorabe uradne oblasti. Stefanović je okodno val državo za 200.000 Din. Vodil le napačne seznamke delavcev, ki faktično niso bili na jeti, prebitek zaračunane mezde pa le porabil zase. Živel je zelo potratno ter je imel dva avtomobila.

* Aretacija komunistov v Zagrebu. V zvezi z beografsko afero «Rdeče pomoči» sta bila predvčerajšnjim v Zagrebu aretirana Kamilo Horvat in privatni uradnik J. Mišić. Pri njih so bili zaplenjeni razni spisi, ki jih sedaj policija proučava.

* Ubegei morlec. V noči na 21. t. m. je 18 letni Janer Skoflanc, pristojen v Cerklje in stanujoč v Črenčevah, umoril 16 letnega posestnikovega sina Albina Arnska iz Leskovca. Zavil je njegovo truplo v ruho in je nato položil na lavno vozno pot, sam pa le izginil brez sledu. Skoflanc je srednje močne postave, okroglega obraza. Kostanjeh las in oblečen v črn suknjič, žametaste hlače, črne čevlje in nosi na glavi sportno čepico.

* Velika defraudacija v Vinkovcih. Po na logu državnega pravdnictva le bil predvčerajšnjim v Vinkovcih aretiran predstojnik tamkašnje tobačnega skladišča Arangelj Stefanović in sicer zaradi defraudacije in zlorabe uradne oblasti. Stefanović je okodno val državo za 200.000 Din. Vodil le napačne seznamke delavcev, ki faktično niso bili na jeti, prebitek zaračunane mezde pa le porabil zase. Živel je zelo potratno ter je imel dva avtomobila.

* Aretacija komunistov v Zagrebu. V zvezi z beografsko afero «Rdeče pomoči» sta bila predvčerajšnjim v Zagrebu aretirana Kamilo Horvat in privatni uradnik J. Mišić. Pri njih so bili zaplenjeni razni spisi, ki jih sedaj policija proučava.

* Ubegei morlec. V noči na 21. t. m. je 18 letni Janer Skoflanc, pristojen v Cerklje in stanujoč v Črenčevah, umoril 16 letnega posestnikovega sina Albina Arnska iz Leskovca. Zavil je njegovo truplo v ruho in je nato položil na lavno vozno pot, sam pa le izginil brez sledu. Skoflanc je srednje močne postave, okroglega obraza. Kostanjeh las in oblečen v črn suknjič, žametaste hlače, črne čevlje in nosi na glavi sportno čepico.

* Velika defraudacija v Vinkovcih. Po na logu državnega pravdnictva le bil predvčerajšnjim v Vinkovcih aretiran predstojnik tamkašnje tobačnega skladišča Arangelj Stefanović in sicer zaradi defraudacije in zlorabe uradne oblasti. Stefanović je okodno val državo za 200.000 Din. Vodil le napačne seznamke delavcev, ki faktično niso bili na jeti, prebitek zaračunane mezde pa le porabil zase. Živel je zelo potratno ter je imel dva avtomobila.

* Aretacija komunistov v Zagrebu. V zvezi z beografsko afero «Rdeče pomoči» sta bila predvčerajšnjim v Zagrebu aretirana Kamilo Horvat in privatni uradnik J. Mišić. Pri njih so bili zaplenjeni razni spisi, ki jih sedaj policija proučava.

* Ubegei morlec. V noči na 21. t. m. je 18 letni Janer Skoflanc, pristojen v Cerklje in stanujoč v Črenčevah, umoril 16 letnega posestnikovega sina Albina Arnska iz Leskovca. Zavil je njegovo truplo v ruho in je nato položil na lavno vozno pot, sam pa le izginil brez sledu. Skoflanc je srednje močne postave, okroglega obraza. Kostanjeh las in oblečen v črn suknjič, žametaste hlače, črne čevlje in nosi na glavi sportno čepico.

* Vel

Gospodarstvo

II. vinski sejem v Središču

Vinarska zadruga »Ljutomerčan« bo priredila tudi letno svoj običajni vinski sejem, združen s vinsko razstavo, v cni največjih dvoran v Središču, deset minut od kolodvo- ra. Ta prireditelj se bo vršila v torek 19. ja- nuarja 1926, ob 11. uri dopoldne. Ponujana vina bodo do tedaj že čista in kupcu se ne bo treba bati, da bo kupil »mačka v ža- klju«. Nudila se bodo samo zjamčeno pristna, stara in nova Ljutomerska vina vseh vrst in raznih vrhov. Dobite lahko mešane vrste ali sortirana vina, kakor šip- pon, rizling, burgundec, silvanec, traminac, muškatski silvanec itd. iz Jeruzalema, Kaj- žarja, Brebrovnička, Litmerka, Koga, Vin- skoga vrha, Strmca, Litovca, Gomile itd. Te razstave in sejma se bodo udeležili vsi vi- nogradniki Ljutomersko-moškega okoliša. Cene bodo zmerno, nepretrpane in kakovo- sti blaga odgovarjajoče. Zadruga »Ljuto- merčan« bo vrgla na trg v svojo reklamo 5 vagonov zjamčeno pristnega Ljutomerske ga vina po 6, 6,50 in 7 Din, da doseže na- men prireditelj, ki obstoji v tem, da spo- znajo odjemalci pristna Ljutomerska vina na licu mesta in da se seznanijo s produ- centi v svojo nadaljnjo kupčijskih zvez. Inozemcem se bodo nudili sortimenti na- ših vin v vagonskih pošiljkih. Tudi do- mačim restavracijem ter hotelirjem naših zdravilišč in kopališč ter kolodvorskih res- tavracij se bo nudila ob priliki tega vin- skega sejma možnost, da izrazijo svoje že- lje in si rezervirajo pri zadruzi svojim po- trebam odgovarjajočo kapljico za sezono. Železniške zveze so zelo ugodne! Udele- žite se torej te razstave in sejma ter posku- site pristna Ljutomerska vina na licu mesta.

Tržna poročila

Dunajska borza za kmetijske produkte (28. t. m.) Po večdnevem odmoru se je kupčija razvijala zelo slabo, ker interes- ti čakajo predvsem na razvoj tendence na ameriških borzah v tem tednu, kajti zadnja ameriška poročila so zabeležila ponovne močne skoke. Na dunajskem tržišču sta bili zlasti pšenica in rž zelo čvrsti ter sta se podražila. Tudi nova turščica in oves sta se podražila. Notirajo v šilingih vključno bla- govno-prometni davek brez carine na de- lo: pšenica: domača 39 — 40,50, ma- džarska 44,50 — 46,50; rž: mar- chfeldska 28,50 — 29; nova turščica: 22 do 23; oves: domača 28 — 29,50, ma- džarska 27,75 — 29,25.

Dunajski goveji sejem (28. t. m.) Dose- ni 1666 komadov; od tega iz Jugoslavije 100. Razpoloženo za nakupovanje malo. Iz- jemno blago je obdržalo cene, dočim so druge vrste večinoma nazadovale za 5 gro- šev pri kg. Notirajo za kg žive teže: voli I. 1,50 — 1,80 (izjemno 1,90 — 2,20), II. 1,25 — 1,45, III. 1 — 1,20, bikli 1,10 — 1,50 (1,60), krave 0,95 — 1,40, slaba živina 0,50 do 0,90 šilinga.

Količina davkov pride na osebo v Ju- goslaviji. V prvi polovici proračunskega leta 1925.—26. je prišlo na vsakega posamez- nega prebivalca Jugoslavije povprečno 37,70 Din neposrednih davkov, 17,99 Din izrednih davkov, 8,65 Din davka na poslovni promet, 5,25 Din invalidskega davka. V posameznih pokrajinah je prišlo v tem času na vsake- ga posameznega prebivalca neposrednih davkov: v Hrvaški in Slavoniji 32,35, v Bosni in Hercegovini 20,20, v Vojvodini 107,83, v Sloveniji 66,19, v Dalmaciji 20,37 ter v Srbiji in Črni gori 22,17 Din; izrednih davkov: v Hrvaški in Slavoniji 13,97, v Bosni in Hercegovini 16,46, v Voj- vodini 41,12, v Sloveniji 32,01, v Dal- maciji 4,94 ter v Srbiji in Črni gori 12,28 Din; davka na poslovni promet: v Hrva- škini in Slavoniji 11,8, v Bosni in Hercegovini 4,94, v Vojvodini 15,25, v Sloveniji 22,27, v Dalmaciji 4,40 ter v Srbiji in Črni gori 3,95 Din; Invalidskega davka: v Hr- vatski in Slavoniji 7,52, v Bosni in Herce- govini 3,46, v Vojvodini 8,20, v Sloveni- ji 10,64, v Dalmaciji 3,38 ter v Srbiji in Črni gori 2,62 Din. Kakor vidimo iz te ta- bele, so pri naših davkih zelo krivdno poraz- deljeni. Največ je prišlo v gori omenjenem času na eno osebo davka v Vojvodini, po- tem pa v Sloveniji. Pri tem je treba uva- ževati, da so se v Vojvodini to leto plače- vali tudi ogromni davčni zaostanki, tako da lahko rečemo, da plača v strogašni Slove- niji povprečni davkoplačevalec največje davke v državi.

Službeni tečaj za januar 1926. 1 napo- leondor 217; 1 turška lira 245; 1 angleški funt 273; 1 dolar 56,25; 1 kanadski dolar 56; 1 zlata nemška marka 13,40; 1 polski zlatnik 8,95; 1 avstrijski šiling 7,93; 100 fran- koskih frankov 210; 100 švicarskih frankov 1088; 100 italijanskih lir 226; 100 belgijskih frankov 255; 100 nizozemskih guilderjev 226; 100 rumunskih lejev 26; 100 bolgarskih levov 41; 100 danskih kron 1404; 100 šved- skih kron 1505; 100 norveških kron 1147; 100 španskih pesetov 801; 100 grških dra- hem 75; 100 češkoslovaških kron 167; 1 mil- lion madžarskih kron 788 Din.

Predpisi pri prodaji očetne kisline. »Službene novine« z dne 23. t. m. prinašajo naredbo ministra narodnega zdravlja po ka- teri se ukinja odlok z dne 16. julija t. l. gle- de predpisov pri prodaji očetne kisline; ta odlok bi moral stopiti v veljavo dne 1. ja- nuarja leta 1926. Potemtakem oblastno ne bo zahtevalo od trgovcev, da se izkažejo s posebnimi dovoljenjem za prodajo očetne kisline. Tudi ne bo treba lepiti na stekle- nice slike z nrtvaško glavo in napisom »Strup«. Dokler ne izda ministrstvo na- rodnege zdravlja v sporazumu s minist- rstvom za trgovino in industrijo novega predpisa, ki bo definitivno reguliral to vpra- šanje, veljalo dosedanj predpis.

Održava plačevanja enodstotne tak- se pri državnih nabavah. S 1. januarjem 1926. se ukine naredba, po kateri se ima ob priliki izplačevanja državnih nabav pla-

čevati enodstotna taksa v prilogi fonda za ustanavljanje uradnih zadrug.

Skupščina Glavnega združenega save- za. Uprava Glavnega združenega saveza v Beogradu je na svoji zadnji seji sklenila, da se bo glavna letna skupščina članov Glav- nega združenega saveza vršila v Zagrebu meseca marca 1926.

Občni zbor bo imela Kranjska in- dustrilska družba v soboto, dne 16. januarja 1926, ob 10. v zborovnici Slavenske ban- ke v Ljubljani.

Zanimanje Čehoslovakov za našo in- dustrijo. Češkoslovaško časopisje je pokre- nilo v zadnjem času vprašanje vlaganja če- škoslovaškega kapitala v jugoslovenska podjetja. Kakor poročajo iz Prage, so se te dni začela posvetovanja glede udeležbe če- škoslovaškega kapitala v naši tekstilni in papirni industriji.

Število zavarovanih delavcev v naši kraljevini. Po podatkih ministrstva za so- cialno politiko znaša število organiziranih in zavarovanih delavcev v naši državi 500.000. Od teh je 200.000 zaposlenih v in- dustrijskih podjetjih, 300.000 pa pri raznih obrtnih in trgovinskih podjetjih. Razen te- ga je 250.000 delavcev zavarovanih izven resorsta ministrstva za socialno politiko.

Nova tekstilna tvornica v Beogradu. Podjetje »Nemlar« namerava v Mokrem Lugu pri Beogradu zgraditi moderno tvor- nico za izdelavo volnenih tkanin in ostalih tekstilij. Dela se bodo pričela na pomlad.

Premestitev poljskih tekstilnih tvor- nic v Jugoslavijo. Te dni se je vršila na Dunaju konferenca zastopnikov tek- stilne industrije v Lodzu in nekaterih češko slovaških interesentov glede ustanovitve več tekstilnih tvornic v Jugoslaviji. Poljski interesenti hočejo premestiti inventar svojih tvornic v Jugoslavijo. Čehoslovaki bi bi- li udeleženi s svojim kapitalom in dve du- najske banke bi dali potreben kredit.

»Trgovski tovarši«. Izšla je 12. števil- ka tega glasila Trgovskega društva »Mer- kur« za Slovenijo v Ljubljani. Slovenskega trgovskega društva v Celju in Slovenskega trgovskega društva v Mariboru za naslednjo vsebino: Davki (dr. Joža Bohinjec). O Da- wesovem načrtu (dr. Mil. Novaković). Znan- stveno obratovništvo in industrijska psi- hologija (dip. merc. Stanislav Klinc). Pro- dajalec psiholog (Peter Šilec). Organizacija trgovske pisarne (Fr. Zelenik). 85:157. Za- lostna statistika in drugo. Časopis izhaja mesečno in stane letno 36 Din. Uredništvo in uprava lista v Ljubljani, Gradišče 17-I. Priporočamo.

Krepek skok francoskega franka in poljskega zlatnika. Deviza na Pariz, ki se je že predvčerajšnjim mednarodno okrepila je včeraj v Curihi poskočila na 19,10. Zna- to se je v Curihi popravila tudi deviza na Varšavo in sicer od 57,50 predvčerajšnjim na 59,50 včeraj.

Madžarsko-italijanska trgovinska po- godba je stopila 27. t. m. v veljavo. Pogod- ba vsebuje številne tarifne dogovore in so se v Madžarski znižale carine med drugim za laneno prejo, umetno svilo, slamnike, av- tomobile, v Italiji pa pecivo, blago iz trde- ga kavčuka in igrače iz kavčuka.

Močno naraščanje brezposelnosti v Avstriji. Število brezposelnih v Avstriji, ki živijo na državno podporo je naraslo do 15. t. m. na 179.157 oseb, dočim je še 1. t. m. znašalo samo 152.535 oseb. Prirastek obse- ga torej okrog 27.000 oseb. Poleg tega živi- va še 6953 brezposelnih izredno državno podporo, a nad 30.000 brezposelnih je brez podpore. Skupno število nezaposlenih v Av- striji je znašalo torej 15. t. m. okroglo 216 tisoč oseb.

Uporaba premoga v Avstriji. Po podat- kih avstrijskega zveznega ministrstva za tr- govino in promet si je Avstrija v mesecu oktobru t. l. nabavila skupno 764.281 ton mi- noralnih gorilnih snovi. Od tega odpade na črni premog 415.968 ton, na rjav premog 303.041 ton in na koks 45.272 ton. Iz domače države izvira 270.681 ton (35,5% celokupne nabave), in sicer 15.068 ton črnega ter 255.613 ton rjavega premoga. Te količine so vzete iz domače produkcije, ki je znašala 279.072 ton. Domačega plinskega kokska se je produciralo 42.251 ton. Iz inozemstva se je uvozilo 493.600 ton (400.900 ton črnega, 47.428 ton rjavega premoga ter 45.272 ton kokska).

Borze

29. decembra.

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševa- nja, druge ponudbe in v oklepajih kupčiji zaključki). **Vrednote:** Vojna škoda 315—319, zastavni Kranjske 20—22, komunalne Kranjske 20—22, Celjska posojilnica 200—205, Ljubljanska kreditna 210—0, Merkantil na 100—102, (102), Prašedion 0—948, Sla- venska 50—0, Kreditni zavod 175—185, Strojne 125—127, Vevče 120—125, Stavba- na družba 100—110, Šešir 115—120, (115). — **Blago:** les: brzojavni drogovi do 10 m dolžine, dimenzije običajne, fco vag. meja 0—330; bukovi plohi, 40, 50, 60, 70 m, ve- čina 50 in 60 mm, I. II., fco vag. meja 0—600; bukovi hlodi od 30 cm prem., naprej, od 3 m dolžine naprej, I., fco nakladalna po- staja 0—250; hrastovi plohi, neobrobjeni, 80, 90, 110, 130 mm, od 3 m napr., z 15% od 2,60—2,90 m, od 25 cm širine naprej, fco vag. meja 1000—0; tavole, uso Croatia, fco vag. meja 1100; bukovi pragovi 2,60x14 x24, fco vag. nakladalna postaja 0—33; bu- kova drva, I m dolžine, fco nakladalna po- staja 6 vagonov 21—21, (21); bukovi hlodi, od 3 m dolžine naprej, od 30 cm širine na- prej, I. II., fco nakladalna postaja 0—230; poljski prideiki: pšenica: prekmur- ska 75-76 kg, 2% primesi, fco vag. nakla- dalna post. 0—300, baška 76 kg, 2%, fco vagon nakladalna postaja 0—290; turščica: nova, fco vag. banatska nakladalna postaja, I vagon 123—123, (123), nova z kval. gar., fco vagon Novi Sad 0—128, umetno sušena, fco vag. Novi Sad 0—158, drobna, mletve

spesobna, v peči sušena, fco vag. slov. po- staja 0—175; oves, rešetani, fco vag. naklad- postaja 0—195; ajda prekm., fco vag. nakl. postaja 0—260; otrobi drobn., fco vag. nakl. postaja 0—130; fitol: banatski, beli rinfusa, fco vag. nakladalna postaja 0—200, banat- ski, v egaliziranih vrečah, fco vag. naklad., postaja 0—215; brinje Italijanske, fco vag. Ljubljana 0—375; laneno seme, fco vag. Ljubljana 0—550.

ZAGREB. Bančne vrednote so brez te- čajnih sprememb. Malo večji promet sta za- beležili Obrtna in Prašedion. Med in- dustrijskim papirji beležijo zaključke Gut- mann, Slavonija in Šečera. Tendence za Vojno škodo je bila slabša in li je tečaj po- pustil. Promptno blago se je trgovalo po 316—317 proti 319 včeraj. Za ultimo februa- rija (brez kupon) je zaključena po 292. — Dinar v Curihi nespremenjen, dočim je na zagrebškem deviznem tržišču bila ten- denca tudi danes precej čvrsta. Tečaji vseh deviz so poskočili. Vzorok temu je močnejše povpraševanje zaradi ultima. Narodna ban- ka ni intervenirala. Po zlasti visokem te- čaju se je ponujala Švica, ki je mednarodno čvrsta, a do zaključka ni prišlo. Skupni pro- met deviz je znašal okoli 3,6 milijona di- narjev. Notirale so devize: Dunaj 792,7—802,7, Berlin 1338—1348, Budimpešta 0,07905—0,08905, Italija izplačilo 226,9—229,3, ček 226,9—229,3, London izplačilo 272,95—274,95, Newyork ček 56,11 in četrti — 56,71 in četrti, Pariz 210—214, Praga 166,5—168,5, Švicarja 39,75—41,75, Švica 0—1093; valute: dolar 55,52 in pol — 56,12 in pol, Kč 164—166, frfr. 205—209; efe- kti: hančni Eskomptna 119—120, Poljo 19—20, Kreditna Zagreb 133—135, Nipo 64—64,5, Jugo 108—109, Ljubljanska kreditna zaklju- ček 215, Obrtna 78—80, Prašedion 947,5—950, Srpska 144—146; Industrijski: Ekplo- atacija 38—41, Šečera 425—430, Nihag 0—39, Gutmann 300—320, Slaveks 140—148, Slavonija 42—44, Trbovlje 0—325, Vevče zaključek 120; državni: investicijsko 77,5—77,75, agrarne 45—46, Vojna škoda, promp- ta 316—317, za januar 312—0, za februar 290—293.

CURIH. Beograd 9,175, Berlin 123, New- york 516,75, London 25,075, Pariz 19,10, Milan 20,83, Praga 15,325, Budimpešta 0,07255, Bukarešta 2,385, Sofija 3,775, Var- šava 59,50, Dunaj 73.

TRST. Efekti: obilježice Julijske Kral- je 67,10, Zivnostenski 276, Assicurazioni Generali 7425, Libera Trieste 501, Lloyd 1005, Oceanica 161, Dalmacija cement 659, Split cement 447, Krka 382, Devize: Beo- grad 43,80 — 44, Dunaj 347 — 354, Praga 73,30 — 73,80, London 120,10 — 120,33, Pa- riz 91,25 — 91,75, Newyork 24,70 — 24,85, Curih 478 — 481, Budimpešta 0,0344 do 0,0352, Bukarešta 11,25 — 11,75, Valute: dinarji 43,25 — 43,80, dolarji 24,65 — 24,80, 20 zlatih frankov 94 — 97, zlata lira 478,46.

DUNAJ. Beograd 12,575 — 12,5675, Ber- lin 168,53 — 169,03, Budimpešta 99,15 do 99,45, Bukarešta 3,24 — 3,26, London 34,34 do 34,44, Milan 28,52 — 28,64, Newyork 708,15 — 710,65, Pariz 26,20 — 26,36, Pra- ga 20,975 — 21,055, Varšava 81,25 — 81,75, Curih 136,87 — 137,37, Sofija 5,02 — 5,06; dinarji 12,43 — 12,49.

PRAGA. Beograd 59,76, Berlin 804, Curih 652,625, London 163,575, Milan 135,975, New- york 33,70, Pariz 124,80, Budimpešta 4,70125, Dunaj 476,625.

BERLIN. Beograd 7,425, London 20,349, Newyork 4,195, Pariz 15,53, Praga 12,413, Curih 81,14, Dunaj 59,23, Milan 16,92.

Sokol

Sokol Ljubljana II. je priredil v nedeljo 27. t. m. popoldne v realni telovadnici svo- jo božično, ki je prav lepo uspela. Obšir- na telovadnica je bila nabito polna sokolske mladine in njih roditeljev. Ves spored, ki je obsegal 8 telj, je bil zelo srečno izbran in zelo pester. Prireditelj je otvoril društveni pevski zbor pod vodstvom br. Čermaka s pesmijo »Mladini«. Nato je moška deca (18) izvedla dve sestavi prostih val zelo strum- no in eksaktno ter bila vihrano pozdravljena od navzočih. Brat Petrovič je nato zapel 3 solopseve ki so občinstvu izredno uga- jali. Nato je moška deca še enkrat nastopila ter izvedla nelahke ritmične proste vaje prav strumno in skladno. Pri orodni telo- vadbi so nastopile tri vrste in sicer moški naraščaj na visoki bradlji, I vrsta moške deca na drogu in I v skoku čez kozo s prožno desko. Orodna telovadba je pokazala lep napredek, za kar gre največja zaslu- ga marljivemu prednaškemu zboru. Po orodni telovadbi je zagorelo lepo okrašeno božično drevesce, nakar je pevski zbor za- pel božično pesem »Sveta noč izliva...« Nato pa je ženski naraščaj v spretni režiji brata Kalana izvedel dramatični prizor br. dr. Laha »Na kraljev dan«, s petim in god- bo. Mlade igralke so svojo nalogo prav čast- no rešile. Po izčrpnem sporedu je bila vsa sokolska mladina obdarovana, nakar je bila lepa mladinska prireditev zaključena. Da je prireditev tako lepo uspela gre največja za hvala društvenemu podstarosti aglnemu br. Milku Krapežu in celokupnemu odboru. —

NOGAVICE KLUČ

so najboljše in najcenejše zaht. trpežnosti enega para nogavic z žigom in znakom (rdečo, modro ali zlato)

„ključ“

je ista kot trpežnost štirih drugih parov. 95.-1

Kupite in prepročajte se!

Sport

Smučarski tečaj na Pohorju

Maribor, 29. decembra.

Preko božičnih praznikov se je vršil pri Mariborski koči in tje proti razglednemu stolpu in stari glažuti prvi smučarski tečaj na Pohorju, ki je vkljub vremenskim nepri- likam dobro uspel. Zanimanje za tečaj je bilo veliko, prijave so dosepele ne samo iz Ljubljane, Celja in Maribora, ampak tudi iz Murske Sobote, iz Zagreba, Sušaka, Kra- pine, da celo iz Beograda. Le žal, da sta med nastali jug in deževno vreme mar- sikomu vzel pogum. Vsakdo je motril vre- menske prilike zgolj iz doline, ne da bi ra- čunal s tem, da leži Pohorje vendar le že precej visoko, in da je tam vreme dostikrat drugačno, kakor v dolini. Tako je to tudi bilo v zadnjih dneh pred božičem. Spodaj je deževalo, zgoraj pa snežilo, posebno v višjih legah že od Mariborske koč naprej proti zapadu in tako se je zgodilo, da je to nestalno vreme marsikoga odvrgnilo od Pohorja, drugi pa, ki so bili bolj pogumni, posebno Hrvatje, so sicer prišli, ali na veli- ko žalost brez smuč in se niso mogli na- žuditi, kje se je na Pohorju vzel sneg.

Teren okoli Mariborske koč je za smu- čarje začetnike zelo pripraven, le mestoma bi se še moralo nekaj popraviti, posebno še za slučaj, če je manj snega. Od koč se de- lajo lahko izleti proti razglednemu stolpu, proti Ruški koči, posebno pa tja proti stari glažuti, kjer je za smučarje začetnike na vzhodnem delu Pohorja najlepši teren. Na- ravno je, da se smučarski tečaji morejo vr- šiti le v bližini večjih planinskih koč, kjer so smučarji dovolj preskrbljeni in to oskr- bo lahko nudita Mariborska kakor tudi Ru- ška koč v večjem obsegu, ker imata dovolj kurljivih sob na razpolago, razen tega pa je tudi prehrana v obeh kočah prav dobra.

Smučarski tečaj je vodil naš znani smu- čar g. Rudolf Badjura iz Ljubljane, ki je spretno in je našel tudi na Pohorju dovolj hvaljeznih učencev. Gospod Badjura ima svojo posebno metodo v vajenju, je jako potrpežljiv in vztrajen, obenem pa jako blagodejno vpliva s svojo posebno spretnostjo in prirojenju mu vjudnostjo na svo- je učence, tako da so ga vsi, posebno pa Hrvatje kar občudovali, kar so pričale tu- di številne laskave napitnice, ki so se ob slovesu izrekle na njegov naslov. Začetek je storjen, če tudi vsled vremenskih nepri- lik — jug je v nedeljo zapihal tudi na Po- horju — tečaj ni tako uspel, kakor so ob- ljubovalje prijave. Priprani pa smo, da no- ben izmed udeležencev, ki je enkrat smu- če imel na nogah, ne bo opustil več tega lepega zimskega sporta, če tudi se je natr- tih udov, pa vendar s najlepšimi spomini vrača domov. Tečaj se nadaljuje v drugi polovici januarja 1926, če zapade med tem na Pohorju zopet sneg. Takrat pa vsi smu- čarji na plan, Zagrebčani pa ne pozabite zopet na svoje smučke! **Udeleženc.**

Službene objave LNP.

(Seja p. o. dne 23. XII. 1925.)

Neodigrane prv. nogom. tekme v jesen- ski sezoni t. j. Primorje: Hermes, Jadran: Hermes, Primorje rez.: Slovan rez., Ja- dran rez.: Hermes rez. in Ilirija rez.: Her- mes rez. se odigrata tekme meseca janua- rja in prve polovice februarja 1926. Pokalne tekme se odigrajo dne 21. in 28. II. 1926, in sicer nastopijo moštva kakor so bila izre- čana: 21. II. Primorje: Hermes, Svoboda: Slovan, Slavija: Ilirija; 28. II. zmagovalce v tekmi Slavija: Ilirija proti Jadranu; zmago- valec v tekmi Svoboda: Slovan proti zma- govalcu v tekmi Primorje: Hermes. Fina- le pokalnega tekmovanja v ljubljanskem okrožju se odigra dne 16. V. 1926. Tekmo- vanje za pokalno prvenstvo LNP. v I. 1926. se vrši dne 6. VI. 1926. v Ljubljani. Semi- finale pokalnega tekmovanja se odigra med M. o. Maribor in M. o. v Celje v Mariboru tako, da se bo lahko odigral finale v Lju- bljani dne 6. VI. 1926.

Prvenstveno tekmovanje v pomladanski sezoni se prične 7. III. 1926. Izrečani so bili sledeči pari po nastopnem redu: 7. III.: Ilirija: Hermes, Slavija: Primorje, Jadran: Slovan; 14. III. Hermes: Slavija, Svobo- da: Primorje, Ilirija: Slovan; 21. III. Ilirija: Slavija, Slovan: Primorje, Jadran: Her- mes; 28. III. Jadran: Ilirija, Slovan: Svobo- da, Hermes: Primorje; 11. IV. Ilirija: Svoboda, Slavija: Jadran, Hermes: Slo- van; 18. IV. Svoboda: Jadran, Slovan: Slavija, Primorje: Ilirija; 25. IV. Svoboda: Hermes, Jadran: Primorje; 2. V. Svobo- da: Slavija.

Tekme za olimpijski fond se odigrajo na vsem področju LNP. dne 9. V. 1926., in si- cer bodo izrečali v Ljubljani protivnike izmed štirih najmočnejših klubov po takti- ni prv. tabeli, v Mariboru med vsemi štiri- mi ondnotnimi klubi, a v Celju odigrata tek- mo S. K. Celje: Atletik S. K.

M. o. v Celju in Mariboru se pozivljata, da izrečata tekmece za prv. nogom. tek- me v svojem okrožju, nadalje, da določita termine za odigranje prvenstvenih in po- kalnih tekem, upoštevaje pri tem termin za semifinalne v Mariboru in finale pokalnih tekmovanj v Ljubljani, kakor tudi termin

Nenadkriljivo v vsakem gospodinjstvu Brezplačno in neobvezno predvajanje Vam pove zakaj?

Elektro-Lux

Centrala: Zagreb, Strossmayerjeva 8. Prodajalna: Ljubljana, Dunajska c. 22. Telefon 247.

za odigranje tekme v prid olimpijskega fonda.

Verificirata se za S. D. Rapid igralca Čer- če Ivan in Wistan Erih s pravom nastopa dne 23. VI. 1926. Tajnik II.

Hajduk v Aleksandriji. Našo včeraj- šnjo vest o tekmi Hajduka z reprezentanco Aleksandrije moramo v toliko popraviti, da je tekma končala neodločno z 1 : 1 in ne 0 : 0. Boj je bil izredno težak in oster. Od Hajdukovcev so bili blesirani Bendić, Kurir in vratar Gazari.

Zagreb: Beograd. V petek 1. januarja se vrši v Zagrebu medmestna tekma Za- greb: Beograd. Beograjski kapetan je za to tekmo določil nastopno moštvo: Nemeš- Ivković, Todorović-Popović, Petrovič, Col- nago-Gjurič, Jovanović, Luburič, Petković, Sekulić. Revanžna tekma bo na srbski bo- žiž v Beogradu. Zagrebški podsestveni ka- petan še ni sestavil zagrebške reprezentance.

Iz damske sekcije S. K. Ilirije. Z na- šnjim dnem začno zopet redni trenin- gi v telovadnici. Opozarjam vse članice, da se treningov redno in točno udeležujejo. Pred današnjim treningom se razdelijo kolajne, priborjene na tekmovanju za državno pr- venstvo v Velikem Bečkercu, dalje se raz- dele izkaznice hazenskega in lankotletske- ga podsaveza. Gospodični Schweigerjeva in Vizjakova se opozarjata, da prineseta s seboj žoge. Prihodnji treninji redno vsako sredo in soboto ob 6. uri. — Načelnik.

Brigittebauer A. C. v Trstu. O prvih dveh tekmah tega dunajskega kluba v Ita- liji, namreč v Gorici in Vidmu, smo že po- ročali. Pri svoji tretji tekmi proti Ederi v Trstu pa je moral klub doživeti z 0 : 4 hud poraz. Dunajčani so bili precej utrujeni ter so nastopili z eno rezervno. Kljub temu so bili večinoma v premoči, niso pa mogli vsled izborne igre vratarja Edera Gölitzza (bivši član Ilovskega Pogona) doseči nob- nega uspeha.

V rokoborbi za evropsko moštvenstvo. ki se je končala v Milanu dne 20. decembra, so se jugoslovenski borci slabo obnesli. Ta neuspeh se v prvi vrsti zakrivile slabe pri- prave. Nato znamenito tekmovanje se niso poslali naši najboljši borci. Od naših roja- kov se je plasiral samo Rudolf Arzenek, ki je dosegel v lahki srednji teži 4. mesto za Nemcem Braunom, za Fincem Vainde Koki- kinen in za Italijanom Mariom Gruppioni- jem. Vsi ostali Jugoslovenci se niso plasi- rali. V skupni klasifikaciji je dosegla Ma- džarska 19 točk, Nemčija 12, Švedska 10, Italija 8, Avstrija 4, Francija in Finska po 3 ter Jugoslavija 1 točko. Če hočemo v pri- hodnje kaj doseči, morajo odpasti vse ma- lenkostne rivalitete med posameznimi klubi in izbrati moramo najboljše.

Francoski Rigoulot je zboljšal v nedeljo 20. decembra profesionalni svetovni rekord v obojročnem sunku s prostim potegom na prvi od 163,5 na 165,5 kg.

Iz življenja in sveta

Velika turistovska nesreča v avstrijskih gorah

V soboto po Božiču se je pripetila v Šladinskih Turah težka turistovska nesreča. Večja skupina dunajskih planincev se je podala na izlet do koč, ki leži blizu Ciglaškega jezera. Šest ur hoda od Schladminga. Turisti so bili zelo dobro razporejeni. Po okrepilu v koči so se podali ven na razgledovanje okoli, ki je bila divna v predpoldanskem solncu. Pri tem je bila petorica turistov tako neprevidna, da je stopila na snežni plaz, ki se je pod njihovo težo utrgal in zdrčal v dolino ter se ustavil šele pri nekem potoku. Plaz je petorico popolnoma zasul, in ko so jim tovariši prihiteli na pomoč, so rešili samo dva, ostali trije pa so ostali zasuti ali pa so morda celo utonili v ledenozmrzli vodi. Izginili so: Hermann Niederführer, po poklicu vojak, elektricist Alojz Hedrich in Dunajčanka Marija Dünzlova. Vsi trije so bili strastni planinci ter so pripadali dvema dunajskima planinskima društvoma.

O nesreči je bilo takoj obveščeno prebivalstvo v Schladmingu, ki se je podalo na pomoč ponesrečencem. Naključje pa je hotelo, da je potegnil južni veter, še preden so bila reševalna dela v t. ku. Kmalu se je vplil tudi dež in reševanje ponesrečenec trojice je bilo s tem popolnoma onemogočeno. Potok, ob katerem se je ustavila lavina, je silno narasel in raziskovanje terena, na katerem je trojica ponesrečila, je postalo docela nemogoče.

Najbolj tragično je, da so bili vsi trije ponesrečenci mladi ljudje. Elektricist Hedrich je bil edini sin svojih roditeljev, katere je podpiral na stara leta s svojim zaslužkom. Niederführer je bil jedva 21 let star, ponesrečena Marija Dünzlova pa je pred dvema letoma izgubila brata na isti način kakor je sedaj končala sama. Zasul ga je plaz v gorah.

Isto soboto kakor ta nesreča se je pripetila podobna katastrofa na vrhu Zugspitze v severnotirolskih Alpah. Lavina je z gore odnesla v dolino devet smučarjev, od katerih so trije smrtno ponesrečili. Tudi na Alpiisti je smrt zahtevala eno žrtev v podobnih okoliščinah. Smučarji in turisti bodo spričo teh nesreč pač postali oprežnejši ter bodo pazili, da se ne pogubijo lahko-miselno.

Madžarski ponarejevalci francoskega denarja

Ajeter treh Madžarov, katere je prišla nizozemska policija v Haag, ker so razpečavali ponarejene francoske bankovce po tisoč frankov, postaja od ure do ure bolj napeta in senzacionalna. Posebno pozornost so vzbudila odkritja dunajskega dnevnika «Arbeiter Zeitung», ki pravi, da stoji za falsifikatorji uradna Madžarska. Denar, ki so ga imeli razpečati Jankovics, Marszowski in Mankovics, je imel služiti v prevratne svrhe in za podpiranje iredentizma izven madžarskih meji.

Blamirani ponarejevalci imajo ugledne zveze s prvaki današnje madžarske države: Jankovics je generalštabni polkovnik madžarske armade in bivši šef likvidacijske komisije na Dunaju ter sodnik bivšega honvedskega ministra Csakyja. Marszowski je aktiven stotnik; svoj čas je bil pobočnik državnega upravitelja Horthyja, glavni tajnik «Probujajočih se Madžarov» ter intimen prijatelj pretendentu na madžarski prestol, Albrehta Habsburga. Mankovics je član ugledne industrijske družine in sodastnik neke tekstilne tovarne v Budimpešti. Marszowski in Mankovics sta imela s seboj izkaznice uradnega Gomböszvega lista «Szorata» ter sta odstopovala na Nizozemsko približno pred tremi tedni v neki propagandni misli. Vsi trije, Jankovics, Marszowski in Mankovics so madžarski fašisti in podpirajo madžarsko iredento, ki stre-

mi za tem, da se slovaški del češkoslovaške republike odcepi od CSR in spoji z Madžarsko. Afera je torej eminentno političnega značaja, kar dokazuje tudi naslednje:

Meseca septembra je zaupnika budimpeštanskega lista «Vilag» obiskal dr. Jožef Paczurik, član urada translatorjev v madžarskem notranjem ministru. Pozval je zaupnika na sodelovanje pri razpečavanju ponarejenih bankovcev po tisoč francoskih frankov. Raznečanje naj bi se vršilo v Nemčiji, Belgiji in na Francoskem. Paczurik je povedal zaupniku madžarskega lista, da potrebuje denar za široko razpredeno iredentistično organizacijo ter je obljubil možu, za slučaj, da soglašajo z njegovim predlogom, 4 do 5 milijonov francoskih frankov nagrade.

Zaupnik «Vilaga» je vprašal Paczurika, kje ima denar. Vprašane mu je odgovoril, da je za tiskanje bankovcev vse pripravljeno. Kličej so bili že v tiskarni izvršeni na so bili pod nadzorom in s pomočjo univerzitetnega docenta in muzealnega kustosa Julija Meszarosa. Papir za tiskanje bankovcev je prišel iz Nemčije. Paczurik je tudi povedal, da so se falsifikatorji odločili za ponarejanje francoskega denarja radi tega, ker se da ta vrsta denarja povsod vnovčiti in ker je ponarejanje razmeroma precej enostavno. Kličej je napravil znani strojni inženjer Ladislav Bekessy. Ki je svoj čas izdeloval material za ponarejanje čeških bankovcev po 500 kron. Ti bankovci so bili tako dobro ponarejeni, da je morala češka vlada umakniti denar te vrste iz prometa. Na vse to je zaupnik «Vilaga» odvrnil Paczuriku, da ne soglašajo s predlogom. Skušal pa je doznati imena falsifikatorjev, toda Paczurik jih je previdno zamolčal.

List je takoj obvestil policijo o zadevi. Ta pa se očitno ni brigala ali se vsaj ni hotela brigati za stvar.

Dr. Paczurik ima za seboj zelo zanimivo kariero. V začetku je bil nameren duhovniškemu stanu ter je že študiral v nekem dunajskem vzgojevališču za klerike. Pozneje na se je premislil in se je vpisal na juridično fakulteto, kjer je dovršil študije. Posvetil se je policijski službi in je bil nekaj časa obmejni komisar. Po polomu se je preselil na Češkoslovaško, stopil v diplomatsko službo ter bil pridelen češkoslovaškemu poslanstvu v Budimpešti. Vodil je oddelek za potne liste. Radi nesoglasij s češkoslovaško diplomacijo pa je ostavil to mesto. Ustanovil je v Budimpešti nacionalističen list ter je v njem začel hujskati proti Češkoslovaški. Ker obvlada vse slovanske jezike, ga je kmalu sprejela v službo madžarska vlada; dobil je mesto v notranjem ministru. Haaški policijski ravnatelj Van Stad je dal poročevalcem svetovnih listov zanimive izjave, tičoč se falsifikatorjev. Jankovics je prišel na Nizozemsko brez priitaje. Kmalu potem, ko je imela policija Jankovicsa že pod ključem, sta prišla zani dva telegrama. Oba sta ga pozivala, naj se nemudoma vrne domov. Bržčas so v Budimpešti izvahali, da so razpečevalcem za petami in so jih hoteli še pravočasno opozoriti, da bi jo odkurili. Jankovics je potoval z diplomatskim potnim listom, potna lista Jankovicsevih tovarišev pa sta se glasila na lažna imena. Po tem, kar je prišlo doslej na dan, ni izključeno, da je bil Jankovics tudi v zvezi s falsifikatorjem Kovacem, ki je nedavno prišel policiji v roke.

Peštanska kriminalna policija je sedaj pridno na delu, da pojasni blamažno afero, ki meče tako sumljivo luč na vlado in njene prvake. Zaslišala je ka-

zadajet tisoč in devetsto lir na leto. »

«Kaj misliš, da ostaneš celo leto?»

«Mislim.» in tako sva prišla na trg. Tu me vpraša:

«Kaj misliš ti o Rusiji? Ali se kaj bojiš?»

«Bojim? Zakaj bi se pač bal?»

«Ker se, kakor vidim, ne bojiš Lenina, te popeljem v svojo sobo, da ti pokažem tam njegovo fotografijo. Jaz sem boljševik.»

«Ti, boljševik?»

«Da, boljševik sem.»

«Zakaj pa?»

«Tako!»

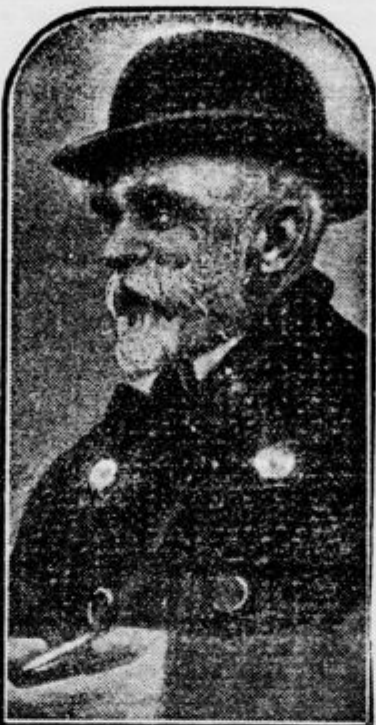
Prosil sem ga, da mi pove, kako je postal boljševik. Dolgo se je branil in nazadnje je začel tako-le:

«Povedati ti hočem vse, ker ti zaupam in vem, da mi storiš lahko še velike usluge. Tri tedne sem sedel v Grand hotelu. Tri tedne, trije računi. Hotelski tajnik mi je naznanil, da moram ali plačati ali pa se izseliti tekom osemindesetih ur. Ko sem prišel v obednico, mi je natakral javiti, da so vsa mesta zasedena. Niti s čašico kave mi niso hoteli postreči. Nekaj dni prej sem spoznal na ulici neko Rusinjo iz Moskve, ki sem jo potem še nekolikokrat videl. Bila je simpatična in okretna ženska. Nekega večera mi je poslala v hotel velik zavoj s pismom, v katerem mi je naznanila, da se vrne čez nekaj časa v Švico in prosila me je, da ji shranim te njene knjige, dokler se ne vrne. Ko

kih petnaest oseb, ki so se shajale s tremi haaškimi aretiranci. Haaška policija je tudi poslala v Budimpešto vzorec ponarejenih tisočakov. Tisočak je izvršno falsificiran ter je opremljen celo z vodnim tiskom. Samo papir je nekoliko slabši kakor pri pravih bankovcih. Po dosedanjih rezultatih je peštanska policija prepričana, da je treba iskati torišče ponarejevalcev edino v Budimpešti. Dr. Paczurik je bil že parkrat zaslišan, toda doslej trdovratno tajni vsako krivdo in pravi, da je na stvari čisto nedolžen. Prihodnji dnevi bodo pokazali, v koliko je pomagal pri tem škandalu, o katerem govori in piše danes cela Evropa.

Bernardo Machado

Novi predsednik portugalske republike.

Poročali smo že o spremembi v vodstvu portugalske republike. Starega predsednika so njemu nasprotni stranke prisilile, da je odstopil pred potekom svoje funkcije. Po pordnevem prenehanju glade osebe novega predsednika so se nanosled stranke zedinile na kompromisnega kandidata Bernarda Machada, ki je bil svoječasno že enkrat predsednik republike. Tako je Portugalska, ki po odpravi dinastije ne more živeti brez revolucije, izvršila zopet nov preobrat, to pot k sreči brez prelivanja krvi in brez večjih travic.

74 samomorov v enem tednu

Zakostno božično statistiko beremo v berlinskih listih, ki poročajo, da je bilo v Berlinu teden dni pred Božičem izvršenih nič manj kakor 74 samomorov. Nemčija, posebno pa njena prestolnica, ne pominja tako žalostnih števil iz sličnega časa. Ne pred vojno, ne med vojno in ne po vojni ni bilo toliko samomorilnih poizkusov v kratki dobi enega tedna.

Kritičen dan, ko je doseglo število samomorov in samomorilnih poizkusov višek, je bil nedelja pred prazniki. Tudi naslednja dva dneva sta bila zelo kritična. V treh dneh si je končalo življenje 23 ljudi, v 12 primerih pa je ostalo pri poizkusu.

Vzroki samomorov so zelo različni. V pretežnem so segli samomorilci po skrajnem sredstvu iz obupa nad življenjem. Seveda je med samomorilci več takih, katerim je alkohol uničil živce. Drugi so obupali nad sabo radi starih neozdravljivih bolezni. Ljubezen igra v tej statistiki nemalo vloge. Največ ljudi pa je poglala v smrt neizprosna beda, ki je trkala na duri tik pred prazniki. Brezposelnost je marsikateremu samomorilnemu kandidatu potisnila v roke zadnje orožje. V Berlinu namreč nezaposlenost baš letos na zimo silno narašča, in ljudje, ki živijo iz rok v usta, imajo pri tem najbolj težavno stališče. Več

samomorilcev se je končalo na cestah in ulicah, ker so bili brez beliča. Poleg mladih ljudi je bilo topot med samomorilci tudi precej starcev, ki so izvršili obupno dejanje na le radi tega, ker niso imeli zavetišča in hrane.

Tako je prinesel letošnji Božič vsakemu svoje: bogatim veselje, nekaterim zadovoljnost in srečo, bednikom pa žalostno spoznanje, da brez denarja, stanovanja in hrane ni mogoče živeti v času, ko obhajamo praznik rojstva Odršenika človeštva.

Zakoni se razdirajo

Dunajski statistični uradi so dognali, da zakonska zvestoba čedalje bolj nujoma. To je razvidno iz pregleda o številnih bračnih razvedbah v zadnjem času.

Vzroki so zelo različni. V Avstriji se n. pr. opaža, da se v posebno znatnem številu razvajajo moške in žene, ki so stopili v zakon med svetovno vojno. Ti smatrajo svoje dejanje čestokrat za pre-nagljen korak. Moške se radi razočarani, ki so jih doživeli, obračajo k drugim ženskam, ženske pa si iščejo utelje drugih moških. Zato je dvojni brak danes na Dunaju čisto navadna prikažen. Nič nevsakdanjega ni tudi to, da imajo moški po dve ženi poleg običajne zakonske polovice. V 234 primerih je bil zakon razdril baš radi tega. Sociologu nu

dijo te številke zelo zanimivo gradivo moralistu pa se ob njih morajo najeti lasje, če jih ima še kaj na glavi.

× Nesreča v mehikanskem rudniku. Iz Newyorka poročajo, da so v nekem mehikanskem rudniku eksplodirali plini. Pri tej priložnosti je bilo usmrčenih 52 rudarjev. Rovi v premogovniku so popolnoma zasuti.

× Streha se je udrla te dni na kolodvoru v Darmstadtu v Nemčiji in pokopala pod seboj 16 oseb. Nesreča se je dogodila ob treh popoldne, ko je bil promet na postaji najživahnjejši. Kako je prišlo do nesreče, ne ve nihče pojasniti. Med ponesrečenimi je ena oseba mrtva, tri so težko, več pa je lahko ranjenih.

× Velik mraz v Ameriki. Iz ameriških Združenih držav poročajo, da je tam zopet nastopil izredno hud mraz, ki je doslej zahteval že 20 človeških žrtev.

× Samomor klavirskega virtuosa v Budimpešti. V soboto je izvršil samomor znani budimpeštanski klavirski virtuos in skladatelj Oskar Dienzl. Zastrupil se je z veronalom. Dienzl je bil zelo simpatičen in nadarjen klavirski umetnik ter je užival posebno dober sloves kot klavirski spremljevalec tujih pevcev in umetnikov. Vzrok samomora so družinske razmere.

× Amnestija na Madžarskem. Za božične praznike je izšla na Madžarskem obširna amnestija, s katero je bilo pomiloščenih mnogo političnih kaznjencev, prvih vrst komunistov, obsojenih na daljšo ječo.

Volitve v Delavsko zbornico

Volilni imeniki so razgrnjeni še do 4. januarja 1926. Ta dan je zadnji, v katerem je mogoče prepisovanje imenikov, vpogled v imenike, reklamiranje in izreklamiranje. Zato ponovno pozivamo volilne odbore in organizacije, da ta čas dobro izrabijo. Katere ure na dan so imeniki pri volilnih edinicah razgrnjeni, mora biti razvidno iz razglasa na vhodih v volilne lokale. Točno je razporediti na morebitne nerednosti ali proti predpisno postopanje organov krajevnih volilnih odborov, kar je naznaniti glavnemu volilnemu odboru. Volilno pravico ima samo tista oseba, ki je v imeniku vpisana. Za onega, ki je bil na dan 5. decembra zaposlen pri delu, ki je podvrženo bolniškemu zavarovanju, je preskrbeti vpis. Dokaz za to nudi delavska knjižica, potrdilo občine ali potrdilo delodajalca. Pri izbrisu je navedi ime in priimek, stran in tekočo številko, ki je razvidna iz volilnega imenika volilca, katerega izbris se zahteva. Za izbris je potrebno tudi potrdilo dotičnega delodajalca, da volilec na dan 5. decembra ni bil pri njem več zaposlen. To potrdilo pa mora še posebej potrditi občina. — O reklamacijah sklepajo krajevni volilni odbor vsaki drugi dan.

Glasovnice bodo volilec dostavljene na različne načine. Ako krajevni volilni odbori ne bodo storiili posebnih sklepov, je dostavljanje glasovnic sledeče urejeno: a) potom osebnega dvigovanja v pisarnah krajevnih volilnih odborov (to so ekspoziture okrožnega urada ali bratovske skladišnice tam, kjer ni ekspoziture). In sicer morajo glasovnice osebno dvigniti vsi oni volilci, ki so zaposleni na sedežih volilnih odborov ali pa v oddaljenosti manj kakor 5 km. Imena teh okoliških krajev, iz katerih morajo volilni upravičenci dvigniti glasovnice osebno, bodo nabita pred pisarnami krajevnih volilnih odborov. Vsak tak volilni upravičenec naj prinese s seboj kako listino, s katero dokazuje svojo identiteto (delavska knjižica, krstni list, itd.).

Vsak volilec sprejme kuverto z glasovalnim listkom in glasovnico, ki služi kot legitimacija. Dolžnost vseh naših volilcev je, da pravočasno dvignejo glasovnice. Dvigovanje glasovnic se mora izvršiti pet dni pred dnevom volitev, t. j. najkasneje dne 27. januarja 1926.

b) potom dostavljanja v večje obračune, t. j. v obračune, ki so na dan 5. decembra imeli zaposlenih nad 20 oseb (volilni upravičenci in nevolilci). Dostavljanje se izvrši v pisarni obračuna ob navzočnosti najmanj po treh zaupnikih obeh volilnih skupin delavcev in na-

meščencev). Kot zaupniki poslujejo tam, kjer so po zakonu o zaščiti delavcev izvoljeni zaupniki, ti zaupniki. Ako teh ni, pa po prvi trije volilni upravičenci, ki so vpisani v volilna imenika delavcev in nameščenci dotičnega obračuna. Ti zaupniki tudi določijo način, kako in kdaj se glasovnice razdele med volilce. Zaupniki se morajo sporazumeti s podjetjem, ako hočejo, da se glasovnice razdele v obratu in s pomočjo organov delodajalca.

c) po kontroliranih bolnikov. To se zgodi za delavce v male obračune in ki leže izven okoliša 5 km od sedežev ekspozitur (ali bratovskih skladišč); d) po pošti. Za vse ostale obračune, kjer bi dostavitev pod c) ne bila izvedljiva, se glasovnice dostavijo po pošti. Kandidatne liste vložijo glavni volilni odbor v času od 6. januarja do 10. januarja 1926.

Glasovanje se vrši bodisi osebno, bodisi potom tretje osebe. Osebno se more volilna pravica izvršiti le na dan 2. februarja 1926, med 8. uro zjutraj do 6. ure zvečer pri krajevnem volilnem odboru. Po tem času, t. j. od 3. februarja do včetega 6. februarja pa morejo volilci svoje glasovnice odposlati glavnemu volilnemu odboru v Ljubljani. Okrožni urad za zavarovanje delavcev bodisi po pošti bodisi po pooblaščenju. Po členu 51. volilnega reda za glasovanje v Del. zbor. je dne 2. februarja 1926. oddajanje glasov po pooblaščenju tudi pri krajevnem volilnem odboru mogoče. Torej le dne 2. februarja 1926. se voli od 8. ure zjutraj do 6. ure zvečer pri krajevnem volilnem odboru, pozneje do 6. februarja pa le po pošti ali po pooblaščenju pri glavnem volilnem odboru. Pooblaščenec mora izjaviti pred volilno komisijo za koga in koliko glasov oddaja.

Glasuje se tako, da volilec zalepi glasovalni listek, na katerem je napisano ali natiskano besedilo, da glasuje za Neodvisno delavsko listo in glasovnico v kuverto. Glasovalni listek mora biti bele barve in mehkega papirja v velikosti kuverte.

«Neodvisna delavska lista» je edina čista in nepolitična zastopnica strokovnih koristi naših delavcev in delavk. Njeni kandidati hočejo Delavski zbornici dati možnost, da bo mogla vedno in ob vsaki priliki z vsem uspehom zastopati delavske koristi. Pozivamo naše organizacije in zavedno ter trezno delavstvo, da gre v boj za to listo. Strokovna zastopstva morajo biti nepolitična.

Glavni volilni odbor Združenih neodvisnih delavskih strokovnih organizacij.

Ugo Ojetti:

Leninova slika

Nikakor nisem mogel priti na čisto, kako živi Orest, to je, s čim plača vse ono, kar mu je potrebno za življenje. Odkar sem ga zapustil v gimnazijskih klopih, sem ga srečal največ dvajsetkrat. Ali kadarkoli sem se sestal z njim, sem se moral čuditi njegovi elegantni zunanjosti in sam sem si postavljati prei omenjeno vprašanje, ne da bi mogel nanje dobiti odgovora. Če sem ga vprašal, s čim se bavi, mi je vselej odgovoril: «Delam» in obrnil je razgovor na druge stvari.

Zdaj je v navadi, da se govori samo o denarju: po čem je soba, kravata, kos kruha, čaša mleka, a veterinaške in muhaste ženske se že prav nič ne obotavljajo, da vam vržejo izpod kratkega krilca, nožo preko noze in povedo zadnjo ceno čevlčkov in nogavic.

Ko sem tak pred kratkim dopoldne prišel iz Grand hotela, sem srečal pri vratarju Oresta, ki sem ga videl zadnjikrat pred vojno. Na moje običajno vprašanje: «Kaj delaš zdaj, mi je odgovoril jasno in odločno: «Olej, živim v Grand hotelu. Osemdeset lir plačam dnevno za sobo in hrano in dobro mi je.»

«Trikrat osem, štiriindvajset»

«Da, to bi bilo dvatisoč in štiristo lir na mesec: točneje povedano, devetin-

dvajset tisoč in devetsto lir na leto.»

«Kaj misliš, da ostaneš celo leto?»

«Mislim.» in tako sva prišla na trg. Tu me vpraša:

«Kaj misliš ti o Rusiji? Ali se kaj bojiš?»

«Bojim? Zakaj bi se pač bal?»

«Ker se, kakor vidim, ne bojiš Lenina, te popeljem v svojo sobo, da ti pokažem tam njegovo fotografijo. Jaz sem boljševik.»

«Ti, boljševik?»

«Da, boljševik sem.»

«Zakaj pa?»

«Tako!»

sem pripravil svojo prtljago, sem izvelkel izza divana ta prašni zavoj in ga odrl na postelji: iz njega so padle na tla revolucionarne brošure in napisi. Ni bilo potrebno znati rusko, da bi vedel kakšne stvari so to: vse te brošure in vsi ti napisi so bili v italijansčini in francoščini. Dragi moi prijatelji, tam v Rusiji se vodi boljša propaganda nego v Italiji. Na nekem listu je bilo napisano: «Lopovi, na kolena! Sprejmite milo za drago!» Govorilo se je o buržuaziji. Na drugem zopet: «Odvzeti ono, kar kdo ima, ni rop, ampak pravica.» To se je govorilo delavcem. In v tem smislu dalje. Tu je bila potem še cela kopa pisem in fotografska slika, ki je kazala velikega Lenina. Od velike radovednosti sem že pozabil na svoj obupni položaj. Ali v tem trenutku so se odprla vrata in v mojo sobo je pomolil svojo glavo direktor hotela, za njim pa zelo elegantno oblečen gospod, o katerem sem malo kasneje izvedel, da je policijski uradnik. Preudari, ali sem mogel še dalje misliti na knjige in papirje te presnete Rusije. In dočim je direktor pojasnjeval, kako je potrebno, da se čim prej izselim, če nimam s čim plačati, prenestim karkoli v zastavo, kakšen drobec nakita, obleko ali kaj podobnega, je stopil policijski uradnik k moji postelji, na kateri so ležale razgrnjene stotine rdečih brošur. Vzel je eno, dve, tri, s prstom se dotaknil svete fotografske slike in me potem vprašal:

«Ali je to vaše?» Ves raztresen sem mu odgovoril, da je moje in zdajci se je zgodilo pravo čudo. Policijski uradnik je pretrgal direktorjevo pripovedovanje in ga razburjen prosil, naj me pusti na miru. In potem, ko ga je prav vljudno izrinil iz sobe, se je obrnil k meni s prijaznim nasmehom, globoko se poklozil in mi rekel od besede do besede:

«Prosim vas, da nam oprostite.» potem je odšel tudi on. Drugi dan zjutraj me je isti natakral, ki mi ni mogel najti mesta v obednici, nasplošneje vprašal, zakaj jih ne počastim več s svojim prihodom. Od tedaj me nihče več ne nadleguje in tako živim kakor miška v moki.

«A računam?»

«Nihče mi jih več ne prinaša.»

«Oprostite, ali vsega tega ne morem razumeti.»

Prvi trenutek tudi jaz nisem mogel razumeti. Ali nekega lepega dne me je direktor hotela z globokim vzdihom zaprosil, da mu povem kaj o stanju v Rusiji. — Vj veste vse — mi je rekel — mi pa ne vemo ničesar. Kakšna poročila imate iz Curiha? — Tedaj mi je bilo vse jasno. Policija me je, na podlagi poročila svojega uradnika, smatrala za pravega boljševiškega emisarja. Pisma moje prijateljice iz Curiha ali iz Konstancije je smatrala za Leninove instrukcije. Izdala je ukaz, da me nihče ne sme nadlegovati, v nadi, da prepreči na ta način zapletanje v inozemstvu.

osobito pa v notranjosti. Diktatorjevo sliko sem dal v okvir od mahagonijevega lesa in jo obesil nad vzglavjem svoje postelje. Vsak dan pišem pisma ali svoj prijateljici ali na kakšno rusko ime, ki ga imeljem iz Gogoljevih, Tolstojevih, Dostojevskih ali Gorkijevih romanov, s katerimi sem napolnil svojo sobo. Natakariji in natakarike mi strežejo z največjo točnostjo in gledajo me priazno, ker sem v njihovih očeh predstavniki nove dobe, v kateri bodo oni jedli in pili in se zabavali, buržuji pa jim bo služil. Za ravnateljstvo hotela sem čarovnik, ki bo rešil hotel na dan revolucije, jutri ali pojutrašnjim. In Jasi-ravno nisem mlad človek, me najelegantnejše dame v obednici in po hodnikih obsipajo s pogledi in nasmehi, s katerimi me rotijo da jih zaščitim. In jaz jim hvaležno odgovarjam. Na kratko, srečen sem, odkar sem prišel k boljševikom.

«Orest, ti si zelo pameten človek.»

«Ne prefravaš, prosim te, az se ravnam po urlikah.»

«Dragi moi, to je politika velikih državnikov. Pridem v tvojo sobo.»

«Le prid: podarim ti najbolj nevarno brošuro, ako mi oblihuš, da me ovadiš policiji. Potrebna mi je tehtnejša ovadba, ki bi jo podpisala splošno zna na oseba. Upam, da storiš to uslugo svojemu prijatelju iz mladih let!»

Sax Rohmer:

7

Rdeči detektiv

Za njimi se je pokazala lesena stena z odprtino v sredi, ki se je zapirala z vrati, katera so na enak način kot pri vходу drsela na eno stran. Tu notri je bil stol iz masivne ebenovine. Za stolom pa je bila še ena lesena stena, ki je delila ta drugi oddelek še v tretjega, na kojega koncu so bila navadna pisarniška vrata. Neposredno za naslonjalom stola je bila majhna odprtina ali okence.

Naenkrat se je iz prve sobe začul zamolkel udarec.
— Halo! je zaklical nadzornik Whiteleaf. Mr. Irvin se je onesvestil. Pomagajte mi!

— Moj Bog! je zamrmral Gray. Seton! Seton!
— Tukaj sem! mu je odgovoril mirni glas Seton paše.
— Ne dotaknite se ničesar! je zaklical nadzornik iz prve sobe. Počakajte, da pridem.

Mali prostor se je napolnil. Vsi so vstopili vanj, izvzemši Monte Irvina in Brisleya, ki je pazil na onesveščence.

Na tleh, med vrati in stolom iz ebenovine, je ležal Sir Lucien Pyne. Oči so mu stekleno strmele v strop in njegova srajca je bila okrvavljena. Nastala je smrtna tišina. Glasno so odmevali koraki nadzornika Whiteleafa, ko je odprl zadnja vrata in posvetil v notranjost poslednjega oddelka z žarki svoje luči.

Oddelek je bil le slabo opremljen kot pisarna. Tu so bila še ena na pol steklena vrata, ki so vedla na ozek hodnik. Ta vrata pa so bila zaklenjena.

— Pyne! je zašepetal Gray, kateremu so celo ustnice pobledle. Ali razumeš, Seton? To je Pyne! Poglej! Zabadli so ga!

Stražnik Burton je pokleknil in položil roko na skrobano srajco nad srce Sira Luciena.

— Mrtev? je vprašal nadzornik, govoreč iz notranjega oddelka sobe.

— Da.
Duh Setonove viržinke je začel izpodrivati orientalski pafum, s katerim je bil prostor prenasličen.
— Burton!

— Da.
— Poglejte, če je telefon v pisarni v redu. Menda je samo stransko odcepljenje od notranje sobe.
Ko so drugi molče stali okoli mrtveca, je stražnik Burton stopil v malo pisarno.
— Halo! je zaklical. Da? Potem je sledil za trenutek odmor in nato je dejal:
— Vse v redu. Katero številko?
— Gospodje, je dejal nadzornik resno in oblastno, telefonirati hočem v Vine Street po navodila. Nihče izmed vas ne sme zapustiti mesta.
Med splošnim molkom je stražnik poklical:
— Regent 201.

6. poglavje. Rdeči Kerry.

Višji nadzornik kriminalnega raziskovalnega oddelka londonske policije Kerry je stal v svoji uradni sobi v policijski prefekturi v New Scotland Yardu. Eno roko je držal v žepu svoje modre suknje, v drugi pa je vrtel malaka palico s srebrnim ročajem, za katero bi ga bil marsikdo zavidal. Imel je polcilinder z zelo ozkim krajcem, ki je imel dve luknji za prezračevanje ravno nad trakom. Nosil je klobuk potisnjen na desno in naprej.

Rdeči Kerry je vsekakor zaslužil svoje ime, kajti možak je bil rdeč kot ogenj. Lasje, ki jih je nosil kot bokser tesno priležno nazaj počesane, so se naravnost rdeče svetili, in enako tudi njegove kratke, močne brke. Lica in obrvi je imel rdeče. Njegove jeklene modre oči so gledale neizprosno. Javno ni nikoli kadil, ljubil je namreč slabo dišeči irski duhan in kratko pipo, pač pa je neprestano imel v ustih žvečilni gumi ter ga vrtel med širokimi, belimi zobmi, ki so bili upravljeni divji. Mišičevje na licu mu je bilo močno razvito. Kostni in podbradek so mu bili ostro izklesani.

Oblečen je bil zelo skrbno. Postave je bil krepke kot rokoborec. Telefon je zazvonil. Višji nadzornik Kerry je zmignil z rameni na način, kot to delajo pravi atletje, odložil malaka palico in stopil k mizi. Dvignil je slušalo in dejal z visokim, odločnim glasom:

Da?
Poslušal je trenutek.

— Dobro.
Odložil je slušalo, vzel nepremočljivi plašč z naslonjača in palice iz kota, potisnil zvečilni gumi iz enega konca ust v drugi, ugasnil električno luč in odšel iz sobe.
Prožnih, tihih korakov je odhitel po hodniku, zibajoč se v bokih in premikajoč rame. Ustavil se je pred vrati, na katerih je bil napis «Prepovedan vstop». Iz telovnikovega žepa je potegnil malo srebrno konveksno zrcalo in se kritično pogledal vanj. Popravil si je kravato, vtaknil zrcalo v žep, potrkal je na vrata in vstopil v sobo šefovega pomočnika.

Ta važni uradnik je bil možak resnih načel, bil je vojaškega stasu, a oči so mu bile videti trudne. Človek, ki je govoril z njim, je imel vtis, da ga je kup listin, knjig, telefonov in najrazličnejših drugih stvari, ki so bile na mizi, napravil popolnoma okamenega. Duševno popolnoma odsotno je gledal Kerryja.

— A, višji nadzornik Kerry! je slednjič dejal ves začuden. Saj je res, rekel sem vam, da se potrudite k meni. Meni se že kar meša; dela imam za tri ... Tole spada v vaš oddelek, gospod višji nadzornik, kajne?

Pomnil je Kerryju spis, ki ga je ta srepo pogledal.
— Umor! je zamrmral Kerry. Sir Lucien Pyne. Da, ta zadeva se tiče mene.

Če se je za kako stvar zanimal, je zvenel njegov govor kot tikanje brzojavnega stroja: vsak zlog se je glasil kot udarec, in nekatere besede so se končale s slišnim treskom zob.

Šefov pomočnik je dejal:
— Najbolje je, če gresta v Vine Street. Zdi se mi, da je težak slučaj.

— Prav. Dovolite samo, da pogledam v seznam naslovo, kdo je ta Sir Lucien.

— O, prosim, je dejal pomočnik in pokazal s svojo široko roko v smeri proti knjižni omari.

Kerry je vzel debelo knjigo, listal po njej in začel polglasno čitati:

— Pyne, Sir Lucien St. Aubyn, baronet, sin generala Sira Christiana Pynea, veliki komtur ... hm ... rojen na Malti ... študiral ... služboval ... v Indiji ... v Burmi ... ataše britanskega poslaštva ... mhm!

Sneg
Sneg
Sneg

kupite še danes snežne čevlje „Wimpassing“
Pazite na zaščitni znak. Pazite za zaščitni znak.

Išče se poslovodita

(Werkmeister) z odgovarjajočo uspešno prakso v zidanju mostov (delavnica in montaža). Res samo prvostvorne moči naj pošljejo svoje ponudbe s prepisom spricval in opisom dosedanjega življenja na:

Ravnateljstvo Prve Jugoslovanske tvornice vagonov, strojev
in mostov d. d. v Brodu na Savi.

Stalen zastopnik.

Iščemo dobro vpeljanega in zanesljivega potnika za Hrvatsko, Slavonijo, Bačko, Bosno, Hercegovino in Dalmacijo za prodajo samo enega a že več let dobro vpeljanega predmeta.

Ponudbe na upravo tega lista do najkasneje 6. januarja pod šifro „Stalen zastopnik“. Ponudbe naj vsebujejo dosedanje delovanje.

Po dolgoletnem, mukepolnem trpljenju je Vsemogočni na sveti večer poklical k sebi v lepše življenje najboljšo ženo, hčer in mater, preblago gospo

Elviro Jerebovo roj. Princič

žena notarja

v cvetju njene dobe, na njenem domu v Kozani pri Gorici, kamor si je šla iskat zdravja. Njeni zemski ostanki so bili položeni k večnemu počitku na domačem pokopališču v Kozani.

Plemenito pokojnico ohranimo v neizbrisnem spominu.

Radečo - Kozana, dne 28. decembra 1925.

Žalujejo rodbine:

dr. Jereb, Princič, dr. Sajovic.

Pisalne stroje

nove in rabljene, najcenejše pri 22-a vu

L. BARAGA, LJUBLJANA,
Selenburgova ulica št. 6/1.
Telefon št. 950. Telefon št. 950.

Kavarna „LEON“ Gostilna
Kolodvorska ulica št. 29.

Vsak dan koncert. Odprto že ob 4. uri zjutraj. Točijo se najboljša vina, posebno kapiteljska vina iz Trške gore, nadalje Delkoto in stari Jeruzalemeč 19/2 leta. 12922-a

Ponravila pisar. strojev

Ivan Legat
mehanik
specialist za pisar.
niške stroje
Maribor

Samo varnjska ulica št. 30
Telefon 434 23-a

Sporočamo prežučno vest, da je naša ljubljena mati, stara mati, tašča in teta, gospa

Jera Lazar

dne 29. t. m. po dolgotrajni in mučni bolezni, prežučna s tolažili sv. vere v 77. letu starosti umrla.

Pogreb nepozabne bo v sredo, dne 30. t. m. ob 16. uri.

Zagorje ob Savi, 29. XII. 1925.

Žalujejo ostali.

AUTO bodočnosti
mali „OPEL“

precizen fabrikat 2 in 4 sedežen ter priklonni voz

nad 50% prihranka

„OPEL“ poslovnica
ZAGREB, Hica 73

Preselitev.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem se preselil s svojo dolgoletno obrtjo v nove, popolnoma moderno in higijenično urejene prostore na

Sv. Petra cesto št. 12, nasproti hotela Lloyd.

Nudi se elektr. masaža lica, manicure, separadni oddelek za barvanje las. Velika izbira parfumerije in vseh modernih lasnih del.

Spoštovanjem M. Podkrajske, frizer za dame in gospode.

NARODNA TISKARNA

IZVRŠITE TISKARSKA DELA V VSAKI MNOŽICI
NIJEN Sicer URADNE TISKOVINE CENIKE
KUVERTE RAČUNE HRANILNE IN ZADRŽNE
KNJIŽICE POROČNA NAZNAVILA VABI
LA CIRKULARJE VSTOPNICE ETIKETE - MR
TVAŠKA NAZNAVILA - ZAVITKE - ČASOPISE
IN VSA V TISKARSKO STROKO SPADAJOČA
DELA OKUSNO IN CENO 6 6 NAROKILA
SPREJEMA TUDI NARODNA KNJIGARNA
PREŠERNOVA ULICA ŠTEVILKA 7
TELEFON - ŠTEV - 304

LJUBLJANA KNAFLJEVA UL. 5

«Jutro» roman

LUCIFER

kateri je ekonomsko napeta vsebina, prepletena s fantazijskimi razpletaji od začeta do konca ki prinašajo čarolijasto sliko v interesantnim razmnoževanju vsak hip presenečenja, ki mu se sledi razočaranje in konstatacija in s tem promenevanje tako, da so štaleli ostrejši pričakovati vsako nadaljevanje romana, je izšel iz se do biva pri upravi «Jutra» v Ljubljani

Vsi ki so ga čitali in oni, ki niso imeli te prilike, naj si ga takoj naroče za domače knjižnice.

Šolj zabavati Vas ne nore nobena knjiga!

Vetana stane 55 Din Broširana pa 45 Din

Brinjevo oije

kupuje
po najvišjih cenah
drogerija A. KANC,
Zidovska ulica

Kdor si poželi

dobre hrane in novega sladkega Pekrčana ter 4 leta starega vina iz Kalvarije naj pride v Narodni dom in Stajersko klet v Mariboru.

A. M. Oset.

Prilogačamo

novo izdajo

Janko Kersnikovič

romanovi

Cyclamen

Broš. 22 Din, vez. 27 Din, pošl. 1-25 Din

Agitator

Broš. 18 Din, vez. 23 Din, pošl. 1-25 Din

Izdala jih je

Tiskovna zadruga

v Ljubljani

Klišeeje vseh vrst

v poljubni velikosti za vse vrste eno- in večbarvne tiska
izdeluje v kratkem času

„JUGOGRAFIKA“ KLISARNA

V LJUBLJANI SV. PETRA NASIP ST. 23.

Naročila sprejema tudi oglasni odtsek uprave „Jutra“, Prešernova ulica 4.